APSTIPRINĀTS
Nacionālā veselīgo pašvaldību tīkla
koordinācijas komisijas
2019. gada 20. novembra sēdē

Koordinācijas komisijas priekšsēdētāja

_____ I.Gavare

NACIONĀLAIS
VESELĪGO
PAŠVALDĪBU
TĪKLS

Gada pārskats par Nacionālā veselīgo pašvaldību tīkla darbību Latvijā 2018. gadā

5. ziņojums

Rīga, 2019

SATURA RĀDĪTĀJS

IEVADS **3**

NVPT iesaistījušos pašvaldību saraksts **5**

REZULTĀTI **7**

I Politiskais atbalsts un sadarbība **7**

1.1. Pašvaldības domes deputātu atbalsts NVPT kustības ieviešanai pašvaldībā 7

1.3. Faktori, kas palīdzēja un kavēja NVPT kritēriju īstenošanu 8

II Pieejamie cilvēkresursi **10**

2.1. Cilvēkresursi, kas darbojas NVPT kustības ieviešanā pašvaldībā 10

III Integrētas sabiedrības veselības politikas plānošana un veidošana pašvaldībā **13**

3.1. Pašvaldības politikas plānošanas dokumenti 13

3.2. "Veselība visās politikās" principa ieviešana pašvaldības politikās 14

3.3. Pašvaldības sabiedrības veselības situācijas analīze 15

IV Pašvaldību aktivitātes veselības veicināšanas un sabiedrības veselības jomā **17**

4.1.Drošas un atbalstošas sociālās vides veidošana pašvaldībā 17

4.2.Veselīga dzīvesveida popularizēšana pašvaldībā 17

4.3. Veselīgas apkārtējās vides veidošana pašvaldībā 18

V Sadarbība un komunikācija pašvaldībā **19**

5.1. Informācijas pieejamība par sabiedrības veselību un veselības veicināšanu 19

VI Organizētie pasākumi Nacionālā veselīgo pašvaldību tīkla attīstībai **21**

VII Nacionālā veselīgo pašvaldību tīkla koordinācijas komisijas personālsastāvs **22**

Secinājumi **23**

1.pielikums. Pašvaldību saraksts, kuras iesniegušas monitoringa veidlapas 2014.-2018. gadā 25

2.pielikums. SPKC organizēto NVPT pasākumu apmeklētība 2018. gadā 31

3.pielikums. Pašvaldību sniegtie piemēri apmācību, semināru, lekciju organizēšanā pašvaldības iestāžu darbiniekiem. 40

4.pielikums. Kā tiek izvērtētas plānotās darbības uz iedzīvotāju veselību, drošību, dzīves apstākļiem, plānojot pilsētvides un teritorijas izmantošanas darbus. Pašvaldību sniegtie piemēri. 45

5.pielikums. Drošas un atbalstošas sociālās vides veidošanas piemēri pašvaldībās. 50

6.pielikums. Veselīga dzīvesveida popularizēšanas piemēri pašvaldībās. 59

7.pielikums. Pašvaldību piemēri veselīgas apkārtējās vides veidošanā. 67

IEVADS

Nacionālā veselīgo pašvaldību tīkla (turpmāk tekstā – NVPT) mērķis ir sekmēt labās prakses piemēru, pieredzes un ideju apmaiņu starp pašvaldībām, atbalstīt pašvaldības un sniegt tām metodoloģisku atbalstu dažādu sabiedrības veselības un veselības veicināšanas jautājumu risināšanā lokālā līmenī un paaugstināt pašvaldību darbinieku izglītību sabiedrības veselības un veselības veicināšanas jautājumos, tādējādi atbalstot veselības, labklājības un vienlīdzīgu iespēju attīstību reģionālajā līmenī. Tieši pašvaldības, atrodoties vistuvāk saviem iedzīvotājiem, vislabāk izprot konkrētās teritorijas iedzīvotāju vajadzības un pasākumus, kādi būtu veicami veselīga dzīvesveida popularizēšanā.

Kopš 2014. gada NVPT koordinācijas komisija veic ikgadēju esošās veselības veicināšanas sistēmas un darba organizācijas novērtēšanu pašvaldībās, balstoties uz NVPT kritērijiem, kas jāizpilda katrai pašvaldībai, ja tā vēlas iestāties un saņemt Veselīgas pašvaldības statusu. Katru gadu NVPT koordinācijas komisija apkopo pašvaldību sniegto informāciju no monitoringa veidlapām un sagatavo gala ziņojumu, apkopojot labās prakses piemērus. 2015. gadā tika sagatavots pirmais ziņojums par NVPT darbību 2014. gadā.

2014. gadā NVPT bija iesaistījušās 33 (trīsdesmit trīs) pašvaldības, 2015. gadā pievienojās 7 (septiņas) pašvaldības, savukārt 2016. gadā NVPT pievienojās vēl 72 (septiņdesmit divas) pašvaldības, kopumā šajā tīklā uz 2018. gada 31. decembri bija iesaistītas 112 pašvaldības. Šajā ziņojumā ir apkopota informācija no monitoringa veidlapām, kas saņemtas 2019. gadā no 93 NVPT iesaistītām pašvaldībām par darbību 2018. gadā. Trīs pašvaldības monitoringa veidlapas iesniedza pēc noteiktā termiņa, tāpēc kopējā analīzē neietilpst. Pārējās pašvaldības monitoringa veidlapas neiesniedza dažādu iemeslu dēļ. Monitoringa veidlapu iesniegšanas saraksts laika periodā no 2014. līdz 2018. gadam (ieskaitot) skatāms 1. pielikumā.

2018. gada nogalē tika veikti grozījumi Monitoringa veidlapā, ar mērķi atvieglot informācijas sniegšanu un apkopošanu. Aktualizētā Monitoringa veidlapa sastāv no piecām daļām, kurās atspoguļoti jautājumi par politisko atbalstu un sadarbību pašvaldībā, pieejamiem cilvēkresursiem, integrētu sabiedrības veselības politikas plānošanu un

veidošanu, pašvaldības aktivitātēm veselības veicināšanas un sabiedrības veselības jomā, sadarbību un komunikāciju realizējot NVPT darbību. Sestajā sadaļā apkopota informācija par organizētiem pasākumiem NVPT attīstībai. Septītajā sadaļā sniegtas ziņas par NVPT koordinācijas komisijas personālsastāvu uz 2018. gada 31. decembri. Pielikumos apkopoti pašvaldību sniegtie piemēri par īstenotiem pasākumiem dažādās sabiedrības veselības jomās.

Latvijas NVPT koordinācijas komisija izsaka pateicību visām pašvaldībām, kas sniedza nepieciešamo informāciju 2018. gada pārskata sagatavošanai. Ceram, ka ziņojumā apkopotā informācija būs noderīgam ikvienam jaunu iniciatīvu realizēšanā savā pašvaldībā un NVPT stiprināšanai.

NVPT iesaistījušos pašvaldību saraksts

Uz 2018. gada 31. decembri NVPT iesaistījušās 112 Latvijas pašvaldības:

2014. gadā NVPT esošās pašvaldības (n=33):

1. Aizkraukles novada pašvaldība
2. Aknīstes novada pašvaldība
3. Vecpiebalgas novada pašvaldība
4. Varakļānu novada pašvaldība
5. Balvu novada pašvaldība
6. Carnikavas novada pašvaldība
7. Cēsu novada pašvaldība
8. Dagdas novada pašvaldība
9. Daugavpils novada pašvaldība
10. Garkalnes novada pašvaldība
11. Iecavas novada pašvaldība
12. Tukuma novada pašvaldība
13. Jaunpils novada pašvaldība
14. Tērvetes novada pašvaldība
15. Jelgavas pilsētas pašvaldība
16. Jēkabpils pilsētas pašvaldība
17. Jūrmalas pilsētas pašvaldība
18. Kandavas novada pašvaldība
19. Kuldīgas novada pašvaldība
20. Lielvārdes novada pašvaldība
21. Liepājas pilsētas pašvaldība
22. Mārupes novada pašvaldība
23. Nīcas novada pašvaldība
24. Ogres novada pašvaldība
25. Olaines novada pašvaldība
26. Strenču novada pašvaldība
27. Priekules novada pašvaldība
28. Skrundas novada pašvaldība
29. Rīgas pilsētas pašvaldība
30. Rucavas novada pašvaldība
31. Rundāles novada pašvaldība
32. Salas novada pašvaldība
33. Siguldas novada pašvaldība

2015. gadā NVPT pievienojās (n=7):

34. Alūksnes novada pašvaldība
35. Amatas novada pašvaldība
36. Ilūkstes novada pašvaldība
37. Jelgavas novada pašvaldība
38. Valkas novada pašvaldība
39. Preiļu novada pašvaldība
40. Raunas novada pašvaldība

2016. gadā NVPT pievienojās (n=72):

41. Kocēnu novada dome
42. Dobeles novada pašvaldība
43. Gulbenes novada pašvaldība
44. Ventspils pilsētas pašvaldība
45. Ventspils novada pašvaldība
46. Pļaviņu novada pašvaldība
47. Rēzeknes novada pašvaldība
48. Bauskas novada pašvaldība
49. Salaspils novada pašvaldība
50. Ķeguma novada pašvaldība
51. Madonas novada pašvaldība
52. Vecumnieku novada pašvaldība
53. Talsu novada pašvaldība
54. Jaunjelgavas novada pašvaldība

55. Ropažu novada pašvaldība
56. Kokneses novada pašvaldība
57. Auces novada pašvaldība
58. Ozolnieku novada pašvaldība
59. Saulkrastu novada pašvaldība
60. Krimuldas novada pašvaldība
61. Krustpils novada pašvaldība
62. Alojas novada pašvaldība
63. Daugavpils pilsēta
64. Priekuļu novada pašvaldība
65. Aglonas novada pašvaldība
66. Saldus novada pašvaldība
67. Valmieras pilsētas pašvaldība
68. Ādažu novada pašvaldība
69. Viesītes novada pašvaldība
70. Neretas novada pašvaldība
71. Riebiņu novada pašvaldība
72. Grobiņas novada pašvaldība
73. Pāvilostas novada pašvaldība
74. Rēzeknes pilsētas pašvaldība
75. Jēkabpils novada pašvaldība
76. Kārsavas novada pašvaldība
77. Ķekavas novada pašvaldība
78. Baldones novada pašvaldība
79. Dundaga novada pašvaldība
80. Lubānas novada pašvaldība
81. Brocēnu novada pašvaldība
82. Rojas novada pašvaldība
83. Aizputes novada pašvaldība
84. Smiltenes novada pašvaldība
85. Rugāju novada pašvaldība
86. Mazsalacas novada pašvaldība
87. Līvānu novada pašvaldība
88. Rūjienas novada pašvaldība
89. Ludzas novada pašvaldība
90. Ērgļu novada pašvaldība
91. Mālpils novada pašvaldība
92. Alsungas novada pašvaldība
93. Jaunpiebalgas novada pašvaldība
94. Stopiņu novada pašvaldība
95. Pārgraujas novada pašvaldība
96. Apes novada pašvaldība
97. Skrīveru novada pašvaldība
98. Sējas novada pašvaldība
99. Krāslavas novada pašvaldība
100. Naukšēnu novada pašvaldība
101. Cesvaines novada pašvaldība
102. Mērsraga novada pašvaldība
103. Vārkavas novada pašvaldība
104. Burtnieku novada pašvaldība
105. Zilupes novada pašvaldība
106. Engures novada pašvaldība
107. Viļakas novada pašvaldība
108. Beverīnas novada pašvaldība
109. Ciblas novada pašvaldība
110. Limbažu novada pašvaldība
111. Salacgrīvas novada pašvaldība
112.Baltinavas novada pašvaldība

REZULTĀTI

I Politiskais atbalsts un sadarbība

1.1. Pašvaldības domes deputātu atbalsts NVPT kustības ieviešanai pašvaldībā

Analizējot apkopoto informāciju, var secināt, ka salīdzinot ar iepriekšējo gadu (50,5%; n=51), ir pieaudzis to pašvaldību skaits, kas domes deputātu atbalstu vērtē kā stabilu, bet vairāk formālu (59,1%; n=55), savukārt 38,7% (n=36) pašvaldību apgalvo, ka deputāti ir ieinteresēti, aktīvi un pastāvīgi atbalstoši. Tikai 2,1% (n=2) respondentu pauž viedokli, ka pašvaldības domes deputātu atbalsts ir nestabils un neskaidrs.

Jautāti par to, kāds ir biežāk saņemtais atbalsts no pašvaldības domes deputātiem, visvairāk respondentu – 76,3% (n=71) atbildēja, ka NVPT kustība tiek atbalstīta ar pašvaldības domes lēmumiem un citiem dokumentiem. Gandrīz puse 48,4%; (n=45) pašvaldību no pašvaldības domes deputātiem tiek atbalstītas ar deputātu dalību dažādos veselības veicināšanas pasākumos, bet 38,7% (n=36) atbalsts bija – papildu resursu piešķiršana dažādu aktivitāšu īstenošanai un sponsoru piesaistīšana.

1. tabula. Biežāk saņemtais atbalsts no pašvaldības domes deputātiem (iespējamas vairākas atbildes)

Atbalsta veids	n	%
Pašvaldības domes lēmumi, citi dokumenti	71	76,3
Dalība dažādos veselības veicināšanas pasākumos	45	48,4
Papildus resursu piešķiršana dažādu aktivitāšu īstenošanai un sponsoru piesaistīšana	36	38,7
Dalība pasākumu organizēšanā	22	23,6
Paziņojumi	12	12,9
Cits variants (dalība masu sporta pasākumos, ieteikumi, domes deputātu dalība pasākumos)	4	4,3

Līdzīgi kā 2017. gadā arī 2018. gadā lielākais pašvaldību īpatsvars norāda, ka lielākais atbalsts, kas saņemts no domes deputātiem, ir pašvaldības domes lēmumi un citi dokumenti, kā arī liela daļa pašvaldību gan 2017. gadā, gan 2018. gadā ir saņēmusi atbalstu dalībai dažādos veselības veicināšanas pasākumos.

1.3. Faktori, kas palīdzēja un kavēja NVPT kritēriju īstenošanu

Visbiežāk (59,1%; n=55) aptaujāto respondentu apgalvo, ka galvenie faktori, kas palīdzēja īstenot NVPT kritērijus, ir pašvaldības speciālistu atbilstošās prasmes un zināšanas, kā arī vienota izpratne un koordinācija par veselības veicināšanu pašvaldībā (46,2%; n=43) un sadarbība ar NVO (44%; n=41). Nozīmīga daļa (38,7%; n=36) respondentu apgalvo, ka citu pašvaldību labās prakses un piemēri arī palīdzēja īstenot NVPT kritērijus.

2.tabula.Pašvaldību biežāk minētie faktori, kas veicināja īstenot NVPT kritērijus (iespējamas vairākas atbildes)

Tīkla attīstību veicinošie faktori	n	%
Pašvaldības speciālistu atbilstošās prasmes un zināšanas	55	59,1
Vienota izpratne un koordinācija par veselības veicināšanu pašvaldībā	43	46,2
Sadarbība ar NVO	41	44,0
Labās prakses un piemēri par citu pašvaldību darbību	36	38,7
Sadarbība ar valsts institūcijām	26	27,9
Finanšu pieejamība	24	25,8
Atbilstoša kapacitāte pašvaldībā	18	19,3
Cits	12	12,9
Skaidra un atbalstoša likumdošana	3	3,2

Biežākie "Citi" atbilžu varianti uzskaitīti zemāk:

- ESF 9.2.4.2. projekta piesaistītā finansējuma ietvaros plānoto aktivitāšu ieviešana pašvaldībā;
- novada attīstības programmā viens no mērķiem ir veselības veicināšana;
- iedzīvotāju interese, atsaucība un atbalsts;
- informatīvais atbalsts;
- pašvaldības darbinieku interese par veselīgu dzīvesveidu;
- iespēja brīvi organizēt veselības veicināšanas pasākumus;
- starpnozaru/pašvaldību sadarbība;
- vietējās pašvaldības atbalsts.

2018. gada aptaujā par biežākiem minētiem faktoriem, kas kavēja īstenot un ieviest NVPT kritērijus pašvaldības atzīmēja: finansējuma trūkumu (64,5%; n=60), kapacitātes trūkums (63,4%; n=59), kā arī vairākām pašvaldībām grūtības sagādāja vienotas izpratnes un koordinācijas par veselības veicināšanu pašvaldībā trūkums (33,3%; n=31).

Jau kopš 2014. gada finansējums bija galvenais pašvaldību norādītais faktors, kas kavēja NVPT kritēriju izpildi.

3.tabula. Pašvaldību biežāk minētie faktori, kas kavēja ieviest NVPT kritērijus (iespējamas vairākas atbildes)

Tīkla attīstību kavējošie faktori	n	%
Finanšu trūkums	60	64,5
Kapacitātes trūkums pašvaldībā	59	63,4
Vienotas izpratnes un koordinācijas par veselības veicināšanu pašvaldībā trūkums	31	33,3
Pašvaldības speciālistu atbilstošu prasmju, zināšanu trūkums	17	18,2
Likumdošanas neskaidrības	14	15,0
Cits	14	15,0
Nepietiekama sadarbība ar valsts institūcijām	12	12,9
Nepietiekama sadarbība ar NVO	11	11,8
Labo prakšu un piemēru trūkums par citu pašvaldību darbu	10	10,7

Biežākie "Citi" atbilžu varianti uzskaitīti zemāk:

- smagnējs un sarežģīts ESF 9.2.4.2.Projekta administrēšanas process;
- daudz veselības veicināšanas pasākumu Projekta ietvaros;
- nav izveidots amats, kas varētu strādāt ar veselības veicināšanas jautājumiem – pasākumu plānošanu, sabiedrības veselības analīzi, politikas plānošanas dokumenta izstrādi, utt.;
- iedzīvotāju kūtrums, grūti uzrunājami iesaistīties aktivitātēs;
- cilvēku aizspriedumi, stereotipi;
- vietējiem uzņēmējiem samazinājušās iespējas finansiāli, materiāli atbalstīt veselības veicināšanas pasākumus;
- kritēriju ieviešana un īstenošana ir laikietilpīgs process;
- veselības veicināšana nav izvirzīta kā prioritāte;
- nav kompleksa piedāvājuma, kas nodrošinātu ilgtspējību;
- ierobežota izglītības iestāžu iesaiste veselības veicināšanas darbā;
- finanšu pieejamība ESF 9.2.4.2. Projekta ietvaros.

II Pieejamie cilvēkresursi

2.1. Cilvēkresursi, kas darbojas NVPT kustības ieviešanā pašvaldībā

Pašvaldību sniegtā informācija par atsevišķas amata vietas/struktūrvienības izveidi veselības veicināšanas jautājumu risināšanai, liecina, ka lielākai daļai (73,1%; n=68) pašvaldību nav izveidota atsevišķa amata vieta vai struktūrvienība veselības veicināšanas jautājumu risināšanai. Vien 7,5% (n=7) pašvaldībās ir izveidota atsevišķa struktūrvienība, bet 17,2% (n=16) ir atsevišķa amata vieta. Divas pašvaldības uz jautājumu nesniedza atbildi.

4.tabula. Pašvaldību saraksts, kurām ir izveidota atsevišķa struktūrvienība un/vai amata vieta veselības veicināšanas jautājumu risināšanai.

Pašvaldība	**Ir atsevišķa struktūrvienība**	**Ir atsevišķa amata vieta**	**Piezīmes**
Balvu novads		☆	Sabiedrības veselības speciālists uz 0,5 slodzi
Alūksnes novads		☆	No 2015. gada
Cēsu novads		☆	No 2012. gada
Daugavpils pilsēta		☆	
Iecavas novads		☆	No 2012. gada
Jaunpils novads		☆	No 2013. gada
Jelgavas novads	☆		No 2016.gada
Jēkabpils novads		☆	No 2013. gada
Jēkabpils pilsēta		☆	No 2017. gada
Gulbenes novads		☆	No 2014. gada
Jūrmalas pilsēta	☆		N/A
Lubānas novads		☆	N/A
Mālpils novads	☆		0,1 slodze
Talsu novads		☆	No 2016. gada
Valkas novads		☆	No 2015. gada
Apes novads		☆	No 2013. gada
Ozolnieku novads		☆	No 2018. gada
Ogres novads	☆		NA
Tukuma novads		☆	NA
Mārupes novads		☆	No 2014. gada
Nīcas novads	☆		NA
Liepājas pilsēta	☆		No 2015. gada
Rīgas pilsēta	☆		NA
Valmieras pilsētas pašvaldība		☆	NA
Varakļānu novads		☆	NA

Apkopojot atbildes par to, vai pašvaldībā ir izveidota starpsektoru (starpnozaru) komisija (vai citas komisijas, kas atbildīgas par NVPT noteikto kritēriju ieviešanu pašvaldībā), kurā darbojas politiskā amatpersona, var secināt, ka 38,7% (n=36) pašvaldību nav izveidota atsevišķa komisija. Savukārt ceturtā daļa pašvaldību (25,8%; n=24) atzīmēja, ka šāda komisija ir izveidota, bet 32,2% (n=30) šāda komisija pastāv, bet tā vairāk ir formāla. Trīs pašvaldības (3,2%) uz šo jautājumu atbildi nesniedza.

Biežākie pašvaldību minētie iemesli/komentāri, kāpēc šāda komisija nav izveidota uzskaitīti zemāk:

- atsevišķas komisijas, kas atbild par NVPT kritēriju ieviešanu pašvaldībā nav, taču ir Sociālo un veselības aprūpes jautājumu komiteja;
- deputāti lemj par pasākumiem kopīgi domes un komisiju sēdēs;
- ar NVPT saistītos lēmumus pieņem Sociālo, izglītības un kultūras jautājumu komiteja – ieinteresēta un atbalstoša. Idejas sniedz pašvaldības iestādes, speciālisti;
- veselības veicināšanas speciālists sniedz redzējumu par attīstības virzieniem. Tie tiek apspriesti ar pašvaldības vadību un atbilstošajām struktūrvienībām. Efektīvākie risinājumi tiek pieņemti diskusijās;
- NVPT noteikto kritēriju izpilde tiek veikta, piesaistot pašvaldību speciālistus, deputātus, kuru amatu ietvaros ir arī veselības veicināšanas aktivitātes;
- ir projekta grupas, kas vairāk ir formālas;
- ir Attīstības, sporta un tūrisma komiteja, kā arī Sociālā komiteja;
- nav kapacitātes;
- nav nepieciešama, tā būtu vairāk formāla;
- funkcijas ir nodotas konkrētai struktūrvienībai.

Sniegtā informācija par pašvaldības organizēto apmācību, semināru, utml. pašvaldības iestāžu darbiniekiem (piemēram, policistiem, sporta darba organizatoriem, skolotājiem, skolu māsām, skolu psihologiem, skolu metodiķiem u.c.) un veselības aprūpes iestādēs strādājošiem (piemēram, māsām, ārstiem u.c.) par veselības veicināšanas un sabiedrības veselības jautājumiem, liecina, ka nedaudz vairāk nekā puse (51,6%; n=48) aptaujāto pašvaldību organizē minētās apmācības, bet 45% (n=42) pašvaldības šādas apmācības nenodrošina.

Biežāk minētie iemesli, kādēļ šādas apmācības netiek organizētas, ir:

- resursu (t.sk. cilvēkresursu, kapacitātes, finansējuma) trūkums;

- laika un pieredzes trūkums;
- mazai pašvaldībai šādus seminārus rīkot nav ekonomiski izdevīgi, tiek nodrošināta iespēja apmeklēt nepieciešamos seminārus citur;
- tiek apmeklēti konkrētiem speciālistiem organizētie kursi, apmācības, semināri, kuru īstenošanu nodrošina ar nozari saistītās institūcijas;
- iestādes, nevis pašvaldība organizē saviem darbiniekiem minētās apmācības;
- apmācību nepieciešamību nosaka katras iestādes vadītājs;
- lai lietderīgi izmantotu pašvaldības līdzekļus, paralēli SAM 9.2.4.2. Projekta pasākumiem netika organizēti citi pasākumi;
- nav nepieciešamības.

Tās pašvaldības, kuras atbildēja, ka minētās apmācības nodrošināja, visbiežāk tās tika organizētas skolotu personālam (skolotāji, skolu māsas, skolu psihologi, skolu metodiķi) (n=68); sociālajiem darbiniekiem (n=35); sporta darba organizatoriem, koordinatoriem (n=16); ārstniecības personām (ārsti, medmāsas) (n=17); policistiem un ugunsdzēsējiem (n=7). Pašvaldības varēja atzīmēt vairākus atbilžu variantus.

III Integrētas sabiedrības veselības politikas plānošana un veidošana pašvaldībā

3.1. Pašvaldības politikas plānošanas dokumenti

Lielākajai daļai (94,6%; n=88) NVPT esošo pašvaldību izstrādātajos politikas plānošanas dokumentos ir definēta veselības un sabiedrības veselības nozīme.

Tomēr tikai (7,5%; n=7) pašvaldību ir izstrādāts atsevišķs plāns, programma, kurā būtu noteiktas aktivitātes un pasākumi iedzīvotāju veselības saglabāšanai un uzlabošanai dažādās jomās. Skatīt 1. grafiku.

1. grafiks. Pašvaldību īpatsvars, kurām ir izstrādāts atsevišķs plāns, programma, kurā ir noteiktas aktivitātes un pasākumi iedzīvotāju veselības saglabāšanai un uzlabošanai.

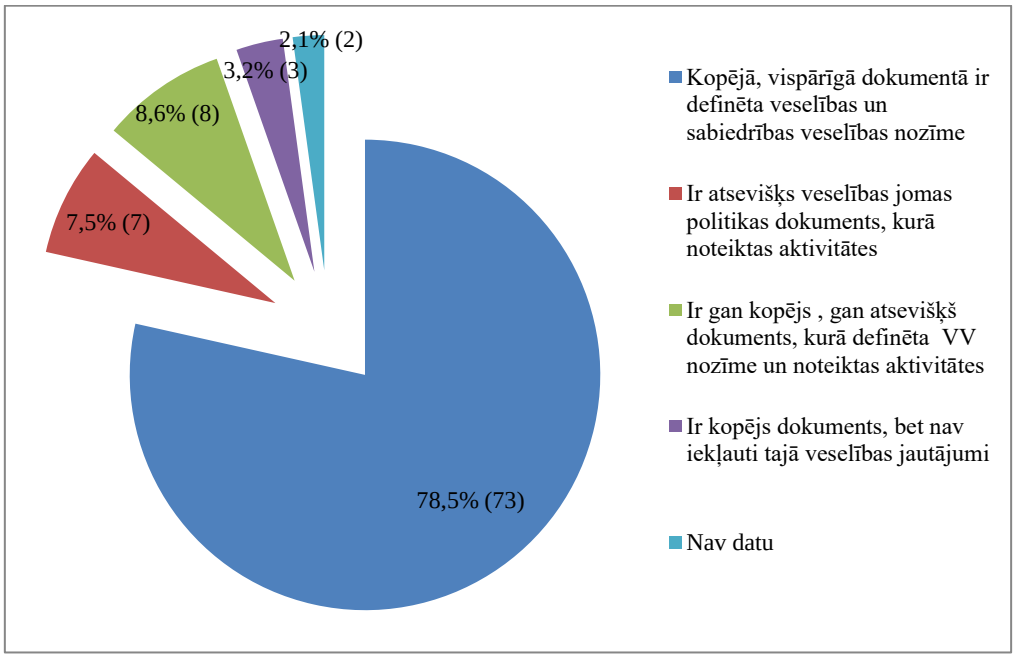

Visbiežāk pašvaldību politikas plānošanas dokumentos ir iekļauta fizisko un sporta aktivitāšu veicināšana (83,9%; n=78), pēc kā seko veselīga uztura veicināšana (56%; n=52) un senioru un jauniešu veselības veicināšana (attiecīgi 54,8% un 53,8%). Skatīt 2. grafiku.

2.grafiks. Pašvaldību politikas plānošanas dokumentos biežāk iekļautās veselības veicināšanas jomas (iespējami vairāki atbilžu varianti).

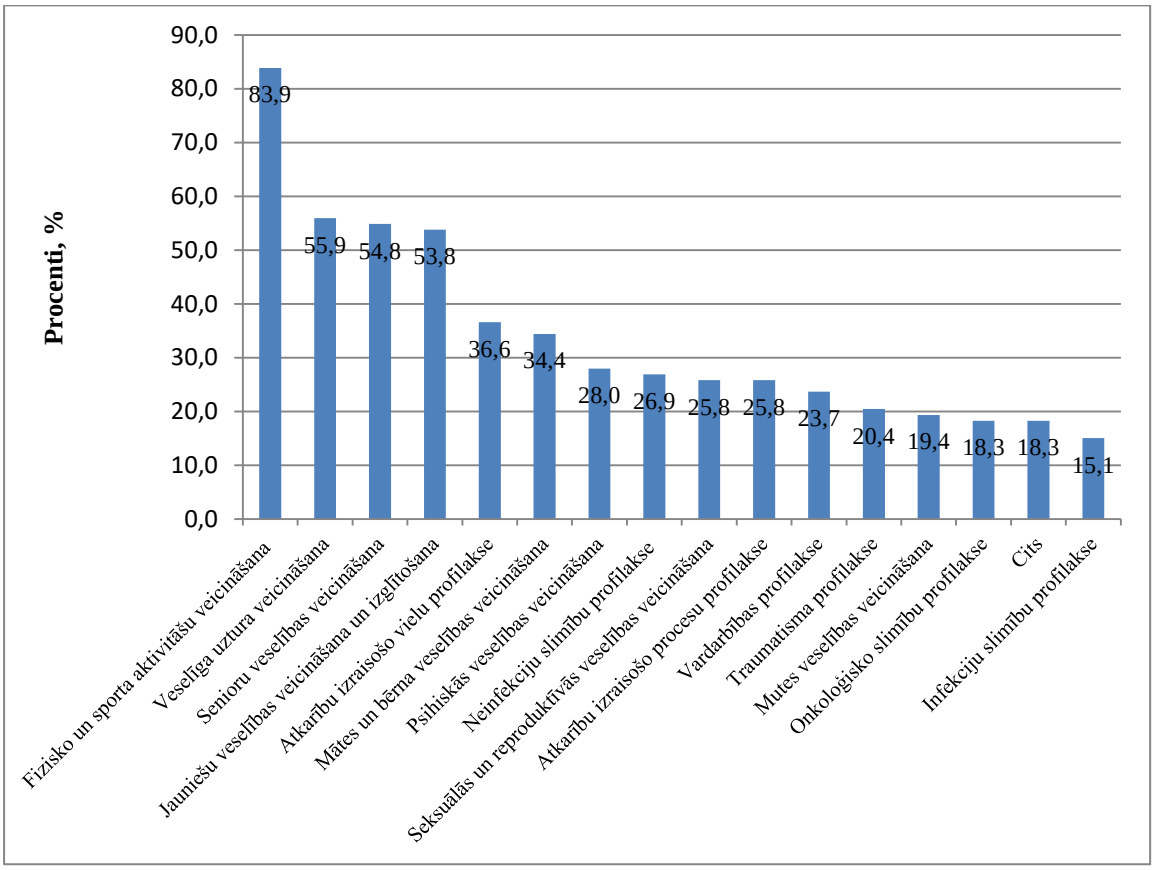

3.2. "Veselība visās politikās" principa ieviešana pašvaldības politikās

Gandrīz puse respondentu (44,1%; n=41) atzīmēja, ka pašvaldība, veicot pilsētvides plānošanas vai teritorijas plānošanas darbus, zemes izmantošanas, teritorijas labiekārtošanas, apbūvēšanas darbus, pieaicina attiecīgos ekspertus. (Skatīt 3. grafiku).

3. grafiks. Pašvaldību īpatsvars, kuras veicot pilsētvides plānošanas vai teritorijas plānošanas darbus, zemes izmantošanas, teritorijas labiekārtošanas, apbūves darbus pieaicina vai līdz atzinumu no dažādu jomu ekspertiem un/vai organizē publiskās apspriešanas (iespējamas vairākas atbildes).

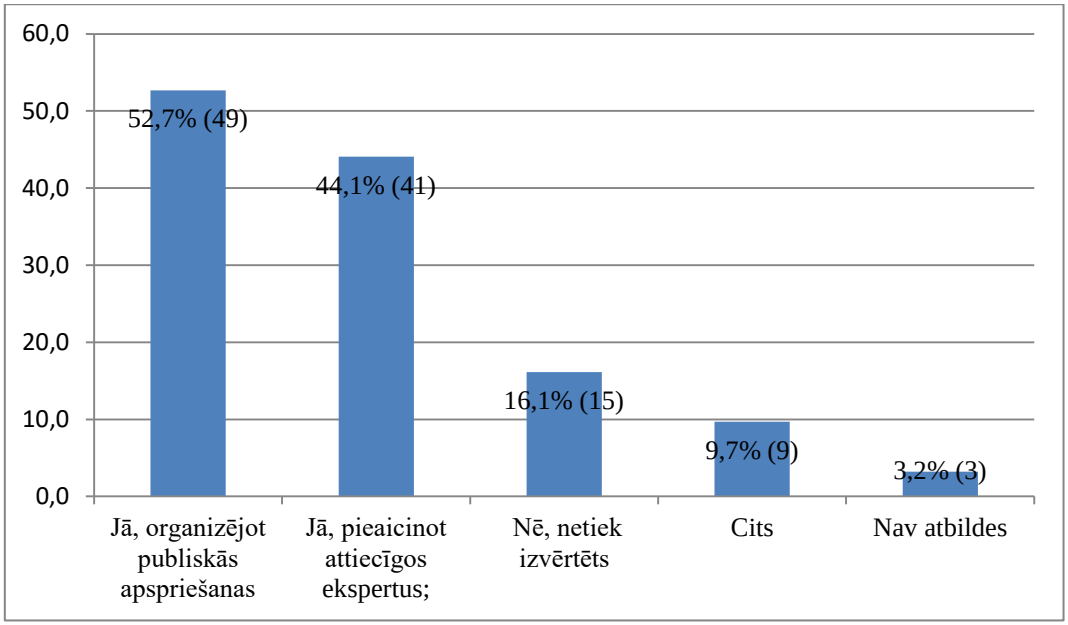

3.3. Pašvaldības sabiedrības veselības situācijas analīze

Piektā daļa (18,2%; n=17) respondentu apgalvoja, ka pašvaldībā ir veikta sabiedrības veselības un veselības aprūpes rādītāju analīze un situācijas apraksts. Skatīt 4. grafiku.

4. grafiks. Pašvaldību īpatsvars, kuras ir veikušas sabiedrības veselības un veselības aprūpes rādītāju analīzi savā pašvaldībā.

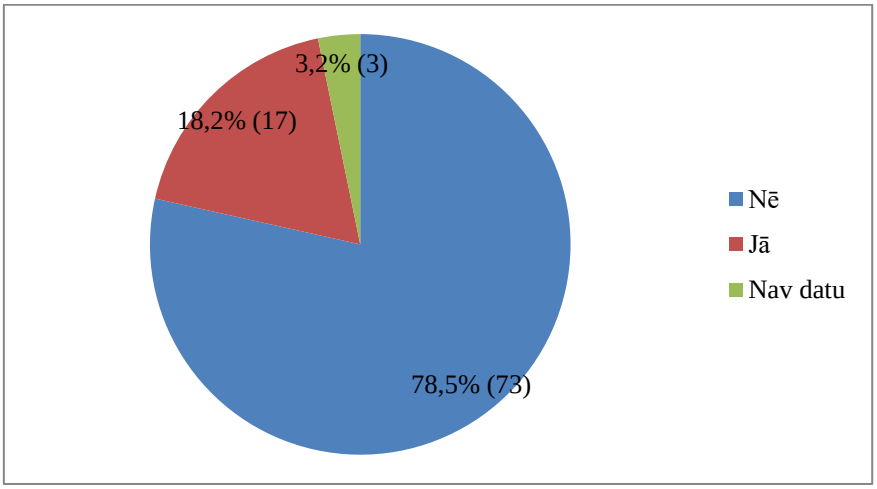

Sabiedrības veselības analīze tiek veikta veselības veicināšanas ilgtermiņa dokumenta izstrādes vajadzībām, projekta ieviešanai par veselības aprūpes pieejamības un kvalitātes paaugstināšanu novada iedzīvotājiem, sabiedrības veselības veicināšanas stratēģijas izstrādei, veselības profila izstrādei un publicēšanai novada mājaslapā.

Pašvaldības pārstāvju biežāk minētie iemesli, kādēļ netika veikta sabiedrības veselības analīze ir apkopoti 5.tabulā.

5.tabula. Pašvaldību biežāk minētie iemesli, kādēļ pašvaldībās netiek veikta sabiedrības veselības analīze (iespējamas vairākas atbildes).

Nr.p.k.	Iemesls	n
1.	Cilvēkresursu, finanšu, kapacitātes un laika trūkums	35
2.	Izmanto esošās datu analīzes, pieejamo informāciju no SPKC, reģionu veselības aprūpes datus utml.	13
3.	Plāno veikt tuvāko gadu laikā	6
4.	Atzīmē, ka tā nav bijusi prioritāte / nav bijusi nepieciešamība	6
5.	Nezina, kā to veikt – zināšanu trūkums	4

IV Pašvaldību aktivitātes veselības veicināšanas un sabiedrības veselības jomā

4.1.Drošas un atbalstošas sociālās vides veidošana pašvaldībā

Respondentu biežāk minētie pasākumi drošas un atbalstošas sociālās vides veidošanai pašvaldībā bija pasākumi un atbalsts bērnu un vecu cilvēku dzīves apstākļu uzlabošanai (75,3%; n=70) un sociālo un veselības aprūpes pakalpojumu pieejamības uzlabošana iedzīvotājiem (71%; n=66), iedzīvotāju zināšanu līmeņa paaugstināšana par veselības un sociāliem jautājumiem (64,5%; n=60). Pārējās atbildes apkopotas 5. grafikā.

5. grafiks. Pašvaldību biežāk minētās aktivitātes, lai veidotu drošu un atbalstošu sociālo vidi (iespējamas vairākas atbildes).

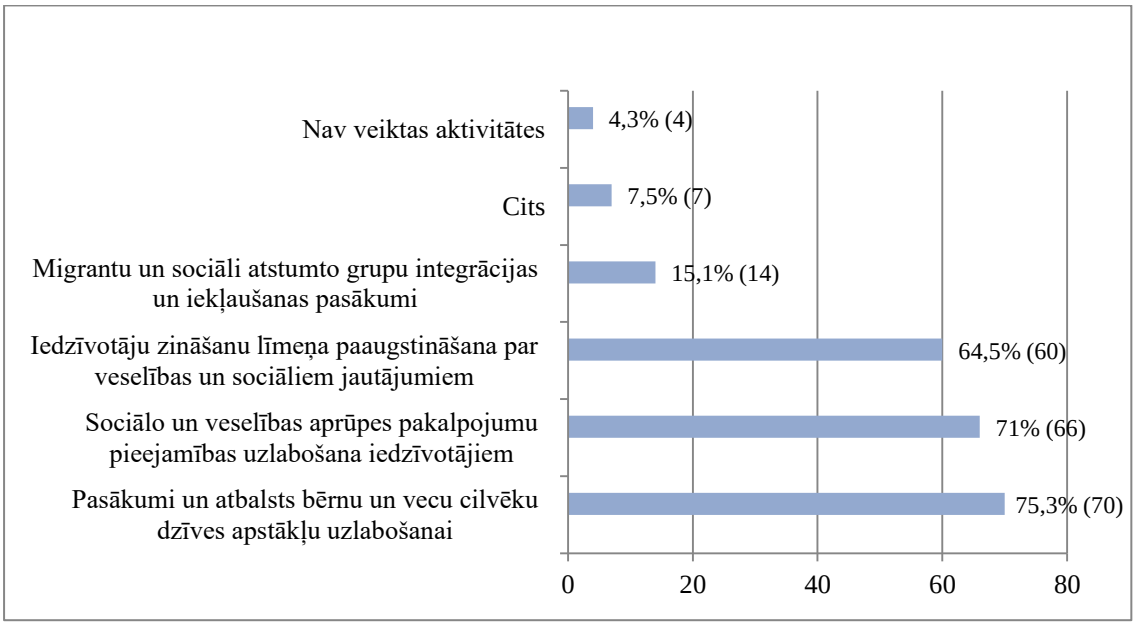

4.2.Veselīga dzīvesveida popularizēšana pašvaldībā

Lai popularizētu veselīgu dzīvesveidu vairākums pašvaldībās (92,5%; n=86) tika īstenoti ar fiziskām aktivitātēm saistītie pasākumi, pēc kā seko dažādu pasākumu īstenošana par veselīga uztura veicināšanu (60,2%; n=56). Skatīt 6. grafiku.

6. grafiks. Pašvaldību biežāk minētās aktivitātes, kuras tika veiktas pašvaldībās, lai popularizētu veselīgu dzīvesveidu (iespējamas vairākas atbildes).

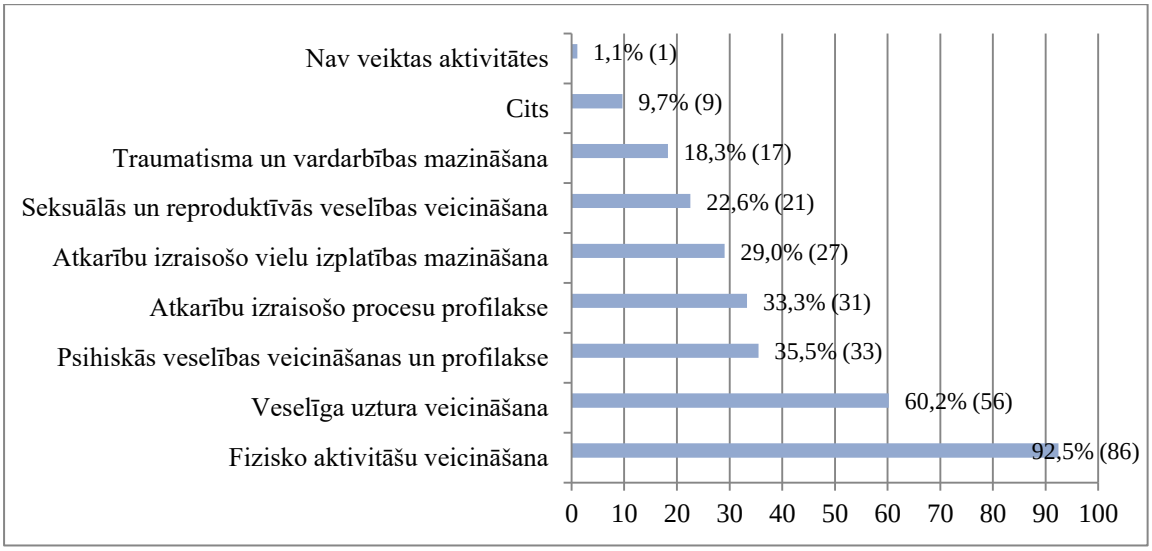

4.3. Veselīgas apkārtējās vides veidošana pašvaldībā

Atbildot uz jautājumu par pašvaldību veiktajām aktivitātēm veselīgas apkārtējās vides veidošanā, visbiežāk respondenti norādīja, ka pašvaldībā notikušas atpūtas infrastruktūras un apkārtnes labiekārtošanas darbi (84,9%; n=79) un sporta infrastruktūras izveide un labiekārtošana (80,6%; n=75). Skatīt 7. grafiku.

7. grafiks. Pašvaldību biežāk minētās aktivitātes, lai izveidotu veselīgāku apkārtējo vidi (iespējamas vairākas atbildes).

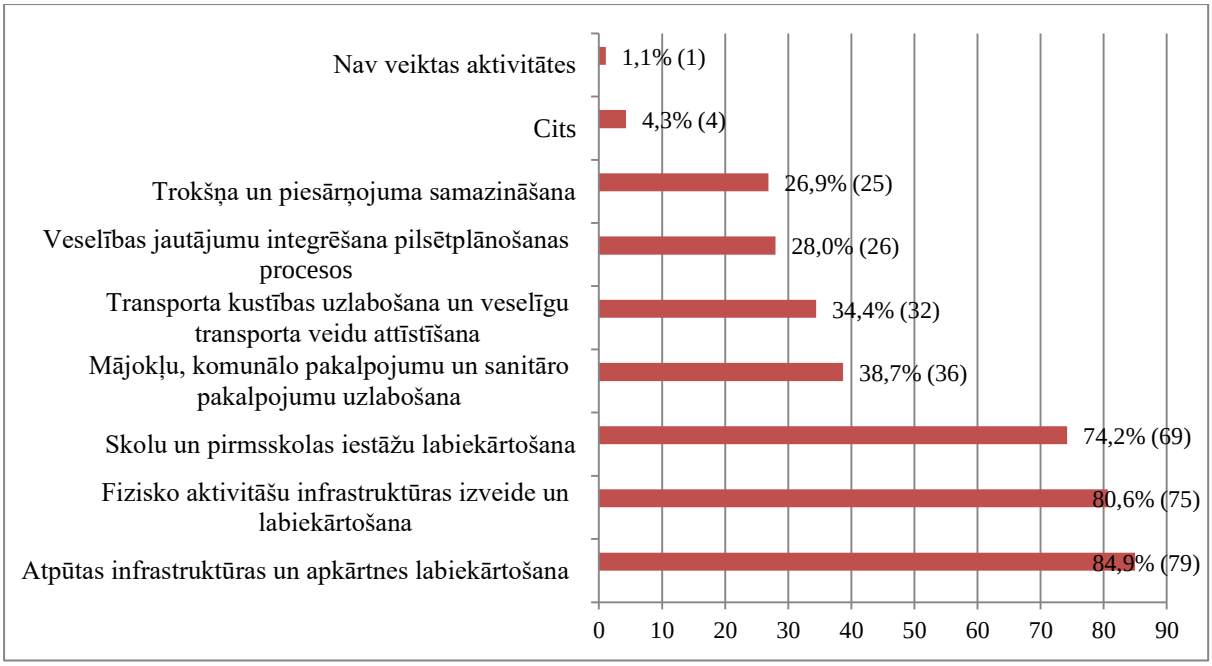

V Sadarbība un komunikācija pašvaldībā

5.1. Informācijas pieejamība par sabiedrības veselību un veselības veicināšanu

Monitoringa veidlapu apkopotie dati liecina, ka gandrīz visās (94,6%) pašvaldībās galvenais informācijas nodošanas kanāls par veselības veicināšanu iedzīvotājiem ir pašvaldības iestāžu mājaslapas. Kā vienlīdz svarīgs informācijas nodošanas kanāls tika atzīmēts vietējie laikraksti (90,3%) un sociālie tīkli (83,9%). Skatīt 8. grafiku.

8. grafiks. Biežāk minētie informācijas nodošanas kanāli, lai informētu iedzīvotājus par veselības veicināšanas jautājumiem (iespējamas vairākas atbildes).

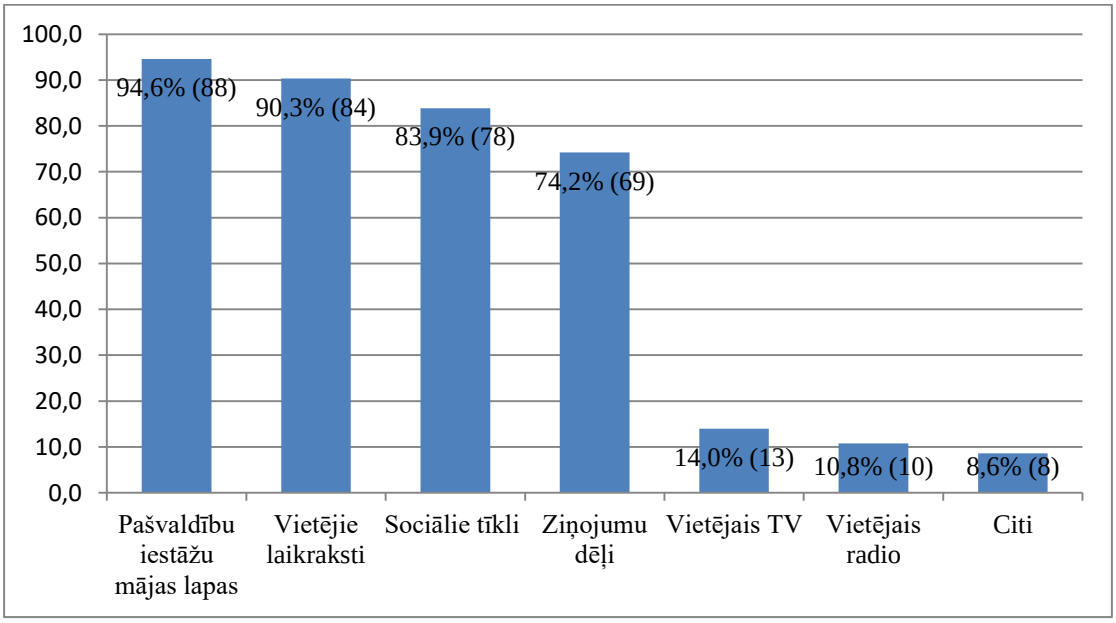

Informatīvie materiāli par veselības veicināšanas un slimību profilakses jautājumiem visbiežāk pašvaldībās tiek izvietoti pašvaldības ēkās (86%; n=80), sociālajā dienestā (83,9%; n=78), kā arī izglītības iestādēs (bērnudārzos un skolās). Skatīt 9. grafiku.

9.grafiks. Biežāk minētās vietas, kur pašvaldībā pieejami drukātie materiāli par veselības veicināšanu un slimību profilaksi (iespējamas vairākas atbildes).

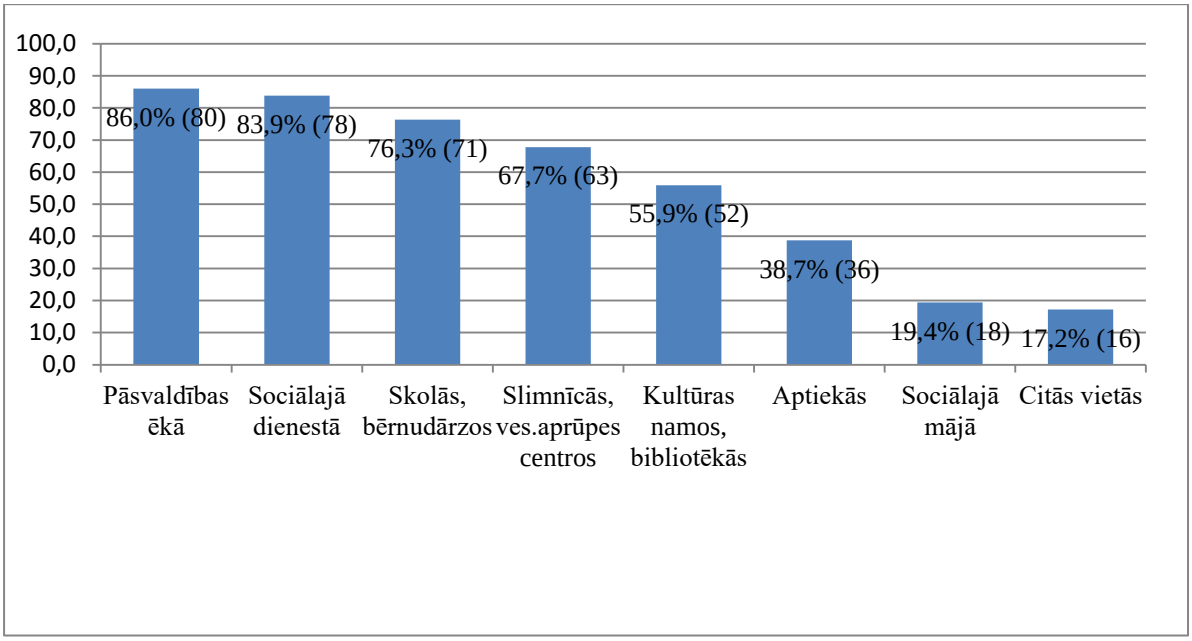

VI Organizētie pasākumi Nacionālā veselīgo pašvaldību tīkla attīstībai

1. **Semināri:**
   - Seminārs NVPT koordinatoriem un pašvaldību atbildīgajām amatpersonām 2018. gada 27. martā. Seminārā piedalījās 64 NVPT pārstāvji no 46 pašvaldībām.
   - Ikgadējais noslēguma seminārs 2018. gada 7. decembrī. Seminārā piedalījās 50 NVPT pārstāvji no 41 pašvaldības.
2. **Informācijas sniegšana**: sagatavotas divas ziņu lapas un izsūtītas koordinatoriem.
3. **Pieredzes apmaiņas braucieni:**
   - uz Dobeles novada pašvaldību 2018. gada 6. jūnijā, ar mērķi iepazīties ar veselības veicināšanas darba organizēšanu Dobelē. Pasākumā piedalījās 39 NVPT pārstāvji no 26 pašvaldībām.
   - uz Krāslavu 2018. gada 12. oktobrī. Pasākumā piedalījās 10 pašvaldību pārstāvji.
4. **NVPT koordinācijas komisijas sanāksme** notika 2018. gada 8. jūnijā.

VII Nacionālā veselīgo pašvaldību tīkla koordinācijas komisijas personālsastāvs (uz 2018. gada 31. decembri)

Komisijas priekšsēdētājs:

Iveta Gavare – Slimību profilakses un kontroles centra direktore

Komisijas priekšsēdētāja vietnieks:

Inga Birzniece – Veselības ministrijas Sabiedrības veselības departamenta Starpnozaru sadarbības nodaļas vadītāja

Komisijas locekļi:

Andris Eglītis – Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas Reģionālās politikas departamenta Reģionālās attīstības plānošanas nodaļas vecākais eksperts

Laima Grobiņa – Jūrmalas domes Labklājības pārvaldes vadītāja

Vivita Ķīkule – Rīgas domes Labklājības departamenta Veselības pārvaldes Sabiedrības veselības veicināšanas un profilakses nodaļas vadītāja

Sandra Eglāja – Veselības ministrijas Sabiedrības veselības departamenta Starpnozaru sadarbības nodaļas vecākā referente

Ilze Rudzīte – Latvijas Pašvaldību savienības padomniece veselības un sociālajos jautājumos

Aiga Rūrāne – Pasaules Veselības organizācijas pārstāvniecības Latvijā vadītāja

Iveta Pudule – Latvijas Sabiedrības veselības asociācijas valdes locekle

Ilze Straume - Slimību profilakses un kontroles centra Veselības veicināšanas departamenta direktore

Viesturs Šiliņš – Latvijas Sabiedrības veselības fonda valdes priekšsēdētājs

Anita Villeruša – Rīgas Stradiņa universitātes Sabiedrības veselības un sociālās labklājības fakultātes dekāne, asociētā profesore

Secinājumi

1. 2018. gada nogalē monitoringa veidlapā tika veiktas izmaiņas, ar mērķi atvieglot datu sniegšanu un apkopošanu. Monitoringa veidlapas par veiktajām aktivitātēm savā pašvaldībā 2018. gadā ir iesūtījušas 95 pašvaldības, divas pašvaldības veidlapas iesniedza novēloti, tādēļ kopējā analīze veikta par 93 pašvaldībām. Novērotas atsevišķas pašvaldības, kuras sistemātiski neiesniedz veidlapas vairākus gadus pēc kārtas (skat.1. pielikumu);
2. Pašvaldību domes deputātu atbalsts NVPT kustības ieviešanai pašvaldībā ir stabils, bet vairāk formāls. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, ir nedaudz samazinājies to deputātu skaits, kuri ir ieinteresēti, aktīvi un pastāvīgi atbalstoši;
3. Pašvaldības kā galvenos NVPT attīstības veicinošos faktorus min pašvaldību speciālistu atbilstošās prasmes un zināšanas, vienotu izpratni un koordināciju par veselības veicināšanu pašvaldībā. Salīdzinot ar iepriekšējā gada datiem, visbiežāk pašvaldības par veicinošiem faktoriem minēja pašvaldības atbalstu un sadarbības partneru esamību. Savukārt NVPT attīstību kavējošie faktori nemainīgi ir dažāda veida resursu trūkums;
4. Lielākajai daļai pašvaldību nav izveidota atsevišķa amata vieta vai struktūrvienība veselības veicināšanas jautājumu risināšanai;
5. Lielākajā daļā pašvaldību politikas plānošanas dokumentos ir definēta veselības un sabiedrības veselības nozīme. Salīdzinot ar iepriekšējā gada datiem, var secināt, ka ir krietni samazinājies to pašvaldību skaits, kur norāda, ka ir izstrādāts atsevišķs veselības jomas politikas dokuments, kurā noteiktas aktivitātes un pasākumi iedzīvotāju veselības saglabāšanai un uzlabošanai dažādās jomās;
6. Pašvaldību biežāk minētās aktivitātes drošas un atbalstošas sociālās vides veidošanai bija pasākumi un atbalsts bērnu un vecu cilvēku dzīves apstākļu uzlabošanai, sociālo un veselības aprūpes pakalpojumu pieejamības uzlabošana iedzīvotājiem;
7. Pašvaldību biežāk minētās aktivitātes veselīga dzīvesveida popularizēšanai pašvaldībā bija fizisko aktivitāšu veicināšana un veselīga uztura veicināšana. Arī iepriekšējā gadā minētās aktivitātes bija populārākās. Pozitīvas izmaiņas vērojamas psihiskās veselības veicināšanas jomā, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, 2018. gadā šī joma ieņēma, kā trešo biežāk minēto aktivitāti;
8. Pašvaldību biežāk minētās aktivitātes veselīgas apkārtējās vides veidošanai pašvaldībā bija atpūtas infrastruktūras un apkārtnes labiekārtošana, fizisko aktivitāšu infrastruktūras izveide un labiekārtošana;
9. Biežāk minētie informācijas nodošanas kanāli, lai informētu iedzīvotājus par veselības veicināšanas jautājumiem bija pašvaldību iestāžu mājas lapas, vietējie laikraksti, sociālie tīkli un ziņojumu dēļi;
10. Biežāk minētās vietas, kurās pašvaldībās ir pieejami drukātie materiāli par veselības veicināšanas pasākumiem, kā arī jautājumiem par sabiedrības

veselības un veselības aprūpi, nemainīgi ir pašvaldības ēkā, sociālajā dienestā, skolās un bērnudārzos, slimnīcās un veselības aprūpes centros.

1.pielikums. Pašvaldību saraksts, kuras iesniegušas monitoringa veidlapas 2014.-2018. gadā

Monitoringa veidlapu iesniegšana

(periods 2014.-2018. gads)

N.p.k.	Pašvaldība	2014. gads	2015. gads	2016. gads	2017. gads	2018. gads
1.	Aglonas novada pašvaldība	n/a	n/a	✓	✓	✓
2.	Aizkraukles novada pašvaldība	✓	✓	✓	✓	✓
3.	Aizputes novada pašvaldība	n/a	n/a	✓	✓	✓
4.	Aknīstes novada pašvaldība	✓	✓	✓	✓	✓
5.	Amatas novada pašvaldība	n/a	✓	✓	✓	✓
6.	Alojas novada pašvaldība	n/a	n/a	✓	✓	✓
7.	Alsungas novada pašvaldība	n/a	n/a	✓	✓	✓
8.	Alūksnes novada pašvaldība	n/a	✓	✓	✓	✓
9.	Apes novada pašvaldība	n/a	n/a	–	✓	✓
10.	Auces novada pašvaldība	n/a	n/a	✓	✓	✓
11.	Ādažu novada pašvaldība	n/a	n/a	✓	✓	✓
12.	Baldones novada pašvaldība	n/a	n/a	✓	✓	✓
13.	Baltinavas novada pašvaldība	n/a	n/a	✓	✓	✓
14.	Balvu novada pašvaldība	✓	✓	✓	–	✓
15.	Bauskas novada pašvaldība	n/a	n/a	✓	–	–
16.	Beverīnas novada pašvaldība	n/a	n/a	✓	✓	✓
17.	Brocēnu novada pašvaldība	n/a	n/a	✓	✓	✓
18.	Burtnieku novada pašvaldība	n/a	n/a	–	–	–

19.	Carnikavas novada pašvaldība	✓	✓	–	✓	✓
20.	Cesvaines novada pašvaldība	n/a	n/a	✓	✓	✓
21.	Cēsu novada pašvaldība	✓	✓	✓	✓	✓
22.	Ciblas novada pašvaldība	n/a	n/a	–	✓	–
23.	Dagdas novada pašvaldība	✓	✓	✓	✓	✓
24.	Daugavpils pilsētas pašvaldība	n/a	n/a	✓	✓	✓
25.	Daugavpils novada pašvaldība	✓	✓	✓	✓	✓
26.	Dobeles novada pašvaldība	n/a	n/a	✓	✓	✓
27.	Dundagas novada pašvaldība	n/a	n/a	✓	✓	–
28.	Engures novada pašvaldība	n/a	n/a	✓	–	–
29.	Ērgļu novada pašvaldība	n/a	n/a	–	✓	–
30.	Garkalnes novada pašvaldība	✓	✓	–	–	✓
31.	Gulbenes novada pašvaldība	n/a	n/a	✓	✓	✓
32.	Grobiņas novada pašvaldība	n/a	n/a	✓	✓	✓
33.	Iecavas novada pašvaldība	✓	✓	✓	✓	✓
34.	Ilūkstes novada pašvaldība	n/a	✓	✓	✓	✓
35.	Jaunjelgavas novada dome	n/a	n/a	✓	✓	✓
36.	Jaunpils novada pašvaldība	✓	✓	✓	✓	✓
37.	Jaunpiebalgas novada pašvaldība	n/a	n/a	–	–	–
38.	Jelgavas novada pašvaldība	n/a	n/a	✓	✓	✓
39.	Jelgavas pilsētas pašvaldība	✓	✓	✓	✓	–
40.	Jēkabpils novada pašvaldība	n/a	✓	✓	✓	✓
41.	Jēkabpils pilsētas pašvaldība	✓	✓	✓	✓	✓

42.	Jūrmalas pilsētas pašvaldība	✓	✓	✓	✓	✓
43.	Kandavas novada pašvaldība	✓	✓	✓	✓	✓
44.	Kārsavas novada pašvaldība	n/a	n/a	✓	✓	✓
45.	Kocēnu novada pašvaldība	n/a	n/a	✓	✓	✓
46.	Kokneses novada pašvaldība	n/a	n/a	✓	✓	✓
47.	Krāslavas novada pašvaldība	n/a	n/a	✓	✓	✓
48.	Krimuldas novada pašvaldība	n/a	n/a	✓	✓	✓
49.	Krustpils novada pašvaldība	n/a	n/a	✓	✓	✓
50.	Kuldīgas novada pašvaldība	✓	✓	✓	✓	✓
51.	Ķeguma novada pašvaldība	n/a	n/a	–	✓	–
52.	Ķekavas novada pašvaldība	n/a	n/a	–	–	–
53.	Lielvārdes novada pašvaldība	✓	✓	–	✓	✓
54.	Liepājas pilsētas pašvaldība	✓	✓	✓	✓	✓
55.	Līvānu novada pašvaldība	n/a	n/a	✓	✓	✓
56.	Limbažu novada pašvaldība	n/a	n/a	✓	✓	–
57.	Lubānas novada pašvaldība	n/a	n/a	✓	✓	✓
58.	Ludzas novada pašvaldība	n/a	n/a	✓	✓	✓
59.	Madonas novada pašvaldība	n/a	n/a	✓	✓	✓
60.	Mazsalacas novada pašvaldība	n/a	n/a	✓	✓	✓
61.	Mālpils novada pašvaldība	n/a	n/a	✓	✓	✓
62.	Mārupes novada pašvaldība	✓	✓	✓	✓	✓

63.	Mērsraga novada pašvaldība	n/a	n/a	✓	✓	✓
64.	Naukšēnu novada pašvaldība	n/a	n/a	✓	✓	✓
65.	Neretas novada pašvaldība	n/a	n/a	✓	✓	✓
66.	Nīcas novada pašvaldība	✓	✓	✓	✓	✓
67.	Ogres novada pašvaldība	✓	✓	✓	✓	✓
68.	Olaines novada pašvaldība	✓	✓	✓	✓	✓
69.	Ozolnieku novada pašvaldība	n/a	n/a	✓	✓	✓
70.	Pārgaujas novada pašvaldība	n/a	n/a	✓	✓	✓
71.	Pāvilostas novada pašvaldība	n/a	n/a	–	✓	✓
72.	Pļaviņu novada pašvaldība	n/a	n/a	✓	✓	✓
73.	Preiļu novada pašvaldība	n/a	✓	✓	✓	✓
74.	Priekules novada pašvaldība	✓	✓	✓	✓	✓
75.	Priekuļu novada pašvaldība	n/a	n/a	✓	✓	✓
76.	Raunas novada pašvaldība	n/a	✓	–	✓	✓
77.	Rēzeknes pilsētas pašvaldība	n/a	n/a	✓	✓	–
78.	Rēzeknes novada pašvaldība	n/a	n/a	–	✓	✓
79.	Riebiņu novada pašvaldība	n/a	n/a	✓	✓	✓
80.	Rīgas pilsētas pašvaldība	✓	✓	✓	✓	✓
81.	Rojas novada pašvaldība	n/a	n/a	✓	✓	✓
82.	Ropažu novada pašvaldība	n/a	n/a	✓	✓	✓
83.	Rucavas novada pašvaldība	✓	✓	✓	✓	✓
84.	Rugāju novada pašvaldība	n/a	n/a	–	✓	✓

85.	Rundāles novada pašvaldība	✓	✓	✓	✓	✓
86.	Rūjienas novada pašvaldība	n/a	n/a	✓	✓	–
87.	Salaspils novada pašvaldība	n/a	n/a	–	✓	✓
88.	Saldus novada pašvaldība	n/a	n/a	✓	✓	✓
89.	Salas novada pašvaldība	✓	✓	✓	✓	✓
90	Salacgrīvas novada pašvaldība	n/a	n/a	–	–	–
91.	Saulkrastu novada pašvaldība	n/a	n/a	✓	✓	✓
92.	Sējas novada pašvaldība	n/a	n/a	–	✓	✓
93.	Siguldas novada pašvaldība	✓	✓	✓	✓	✓
94.	Skrīveru novada pašvaldība	n/a	n/a	✓	✓	✓
95.	Skrundas novada pašvaldība	✓	✓	✓	✓	✓
96.	Smiltenes novada pašvaldība	n/a	n/a	✓	–	✓
97.	Stopiņu novada pašvaldība	n/a	n/a	✓	✓	✓
98.	Strenču novada pašvaldība	✓	✓	✓	✓	–
99.	Talsu novada pašvaldība	n/a	n/a	✓	✓	✓
100.	Tērvetes novada pašvaldība	✓	✓	–	–	–
101.	Tukuma novada pašvaldība	✓	✓	✓	✓	✓
102.	Valkas novada pašvaldība	n/a	✓	✓	✓	✓
103.	Valmieras pilsētas pašvaldība	n/a	n/a	✓	✓	✓
104.	Varakļānu novada pašvaldība	✓	✓	✓	✓	✓
105.	Vārkavas novada pašvaldība	n/a	n/a	–	✓	✓

106.	Vecpiebalgas novada pašvaldība	✓	✓	✓	✓	✓
107.	Vecumnieku novada pašvaldība	n/a	n/a	✓	✓	✓
108.	Ventspils pilsētas pašvaldība	n/a	n/a	–	✓	✓
109.	Ventspils novada pašvaldība	n/a	n/a	✓	✓	✓
110.	Viesītes novada pašvaldība	n/a	n/a	✓	✓	✓
111.	Viļakas novada pašvaldība	n/a	n/a	✓	✓	✓
112.	Zilupes novada pašvaldība	n/a	n/a	✓	✓	✓

Skaidrojums: n/a – nav attiecināms; ✓ - iesniegta veidlapa; "-" – nav iesniegta veidlapa

2.pielikums. SPKC organizēto NVPT pasākumu apmeklētība 2018. gadā.

N.p.k.	Pašvaldība	Seminārs Rīgā, 27.03.18.	Pieredzes apmaiņas brauciens Dobelē, 06.06.18.	Pieredzes apmaiņas brauciens Krāslavā, 12.10.18.	Ikgadējais noslēguma seminārs Rīgā, 07.12.18.
1.	Aglonas novada pašvaldība	X		X	X
2.	Aizkraukles novada pašvaldība				X
3.	Aizputes novada pašvaldība	X			X
4.	Aknīstes novada pašvaldība				
5.	Amatas novada pašvaldība				
6.	Alojas novada pašvaldība	X			X
7.	Alsungas novada pašvaldība				
8.	Alūksnes novada pašvaldība	X			
9.	Apes novada pašvaldība				
10.	Auces novada pašvaldība	X	X		X
11.	Ādažu novada pašvaldība	X			
12.	Baldones novada pašvaldība				
13.	Baltinavas novada pašvaldība	X			
14.	Balvu novada				

N.p.k.	Pašvaldība	Seminārs Rīgā, 27.03.18.	Pieredzes apmaiņas brauciens Dobelē, 06.06.18.	Pieredzes apmaiņas brauciens Krāslavā, 12.10.18.	Ikgadējais noslēguma seminārs Rīgā, 07.12.18.
	pašvaldība				
15.	Bauskas novada pašvaldība	X	X		
16.	Beverīnas novada pašvaldība				X
17.	Brocēnu novada pašvaldība				
18.	Burtnieku novada pašvaldība				
19.	Carnikavas novada pašvaldība				
20.	Cesvaines novada pašvaldība				
21.	Cēsu novada pašvaldība				X
22.	Ciblas novada pašvaldība				
23.	Dagdas novada pašvaldība				
24.	Daugavpils pilsētas pašvaldība	X	X	X	X
25.	Daugavpils novada pašvaldība		X		?
26.	Dobeles novada pašvaldība	X	X		
27.	Dundagas novada pašvaldība				

N.p.k.	Pašvaldība	Seminārs Rīgā, 27.03.18.	Pieredzes apmaiņas brauciens Dobelē, 06.06.18.	Pieredzes apmaiņas brauciens Krāslavā, 12.10.18.	Ikgadējais noslēguma seminārs Rīgā, 07.12.18.
28.	Engures novada pašvaldība				
29.	Ērgļu novada pašvaldība				
30.	Garkalnes novada pašvaldība		X		X
31.	Gulbenes novada pašvaldība	X	X	X	
32.	Grobiņas novada pašvaldība				
33.	Iecavas novada pašvaldība				X
34.	Ilūkstes novada pašvaldība	X			
35.	Jaunjelgavas novada dome	X			
36.	Jaunpils novada pašvaldība	X	X		
37.	Jaunpiebalgas novada pašvaldība				
38.	Jelgavas novada pašvaldība	X	X		X X
39.	Jelgavas pilsētas pašvaldība	X			
40.	Jēkabpils novada pašvaldība	X		X	X
41.	Jēkabpils pilsētas pašvaldība				

N.p.k.	Pašvaldība	Seminārs Rīgā, 27.03.18.	Pieredzes apmaiņas brauciens Dobelē, 06.06.18.	Pieredzes apmaiņas brauciens Krāslavā, 12.10.18.	Ikgadējais noslēguma seminārs Rīgā, 07.12.18.
42.	Jūrmalas pilsētas pašvaldība		X		X
43.	Kandavas novada pašvaldība				
44.	Kārsavas novada pašvaldība				
45.	Kocēnu novada pašvaldība				
46.	Kokneses novada pašvaldība	X	X		X
47.	Krāslavas novada pašvaldība				X
48.	Krimuldas novada pašvaldība				
49.	Krustpils novada pašvaldība				
50.	Kuldīgas novada pašvaldība				X
51.	Ķeguma novada pašvaldība	X	X		X
52.	Ķekavas novada pašvaldība				
53.	Lielvārdes novada pašvaldība			X	
54.	Liepājas pilsētas pašvaldība	X	X		X
55.	Līvānu novada pašvaldība	X		X	X

N.p.k.	Pašvaldība	Seminārs Rīgā, 27.03.18.	Pieredzes apmaiņas brauciens Dobelē, 06.06.18.	Pieredzes apmaiņas brauciens Krāslavā, 12.10.18.	Ikgadējais noslēguma seminārs Rīgā, 07.12.18.
56.	Limbažu novada pašvaldība		X		X
57.	Lubānas novada pašvaldība				
58.	Ludzas novada pašvaldība	X			
59.	Madonas novada pašvaldība	X	X		X
60.	Mazsalacas novada pašvaldība				
61.	Mālpils novada pašvaldība				
62.	Mārupes novada pašvaldība	X			X
63.	Mērsraga novada pašvaldība				
64.	Naukšēnu novada pašvaldība				
65.	Neretas novada pašvaldība		X		
66.	Nīcas novada pašvaldība		X		X
67.	Ogres novada pašvaldība	X	X		X
68.	Olaines novada pašvaldība				X
69.	Ozolnieku novada pašvaldība				

N.p.k.	Pašvaldība	Seminārs Rīgā, 27.03.18.	Pieredzes apmaiņas brauciens Dobelē, 06.06.18.	Pieredzes apmaiņas brauciens Krāslavā, 12.10.18.	Ikgadējais noslēguma seminārs Rīgā, 07.12.18.
70.	Pārgaujas novada pašvaldība				
71.	Pāvilostas novada pašvaldība				
72.	Pļaviņu novada pašvaldība	X	X		
73.	Preiļu novada pašvaldība				
74.	Priekules novada pašvaldība	X	X	X	X
75.	Priekuļu novada pašvaldība				
76.	Raunas novada pašvaldība				
77.	Rēzeknes pilsētas pašvaldība	X			
78.	Rēzeknes novada pašvaldība				
79.	Riebiņu novada pašvaldība	X			
80.	Rīgas pilsētas pašvaldība	X	X		X
81.	Rojas novada pašvaldība				
82.	Ropažu novada pašvaldība	X		X	X
83.	Rucavas novada pašvaldība				

N.p.k.	Pašvaldība	Seminārs Rīgā, 27.03.18.	Pieredzes apmaiņas brauciens Dobelē, 06.06.18.	Pieredzes apmaiņas brauciens Krāslavā, 12.10.18.	Ikgadējais noslēguma seminārs Rīgā, 07.12.18.
84.	Rugāju novada pašvaldība	X		X	
85.	Rundāles novada pašvaldība	X			
86.	Rūjienas novada pašvaldība	X	X		X
87.	Salaspils novada pašvaldība				
88.	Saldus novada pašvaldība	X	X		
89.	Salas novada pašvaldība	X			
90	Salacgrīvas novada pašvaldība				
91.	Saulkrastu novada pašvaldība				X
92.	Sējas novada pašvaldība	X			
93.	Siguldas novada pašvaldība				X
94.	Skrīveru novada pašvaldība	X			X
95.	Skrundas novada pašvaldība	X	X		X
96.	Smiltenes novada pašvaldība				
97.	Stopiņu novada pašvaldība	X	X		X

N.p.k.	Pašvaldība	Seminārs Rīgā, 27.03.18.	Pieredzes apmaiņas brauciens Dobelē, 06.06.18.	Pieredzes apmaiņas brauciens Krāslavā, 12.10.18.	Ikgadējais noslēguma seminārs Rīgā, 07.12.18.
98.	Strenču novada pašvaldība				
99.	Talsu novada pašvaldība	X			X
100.	Tērvetes novada pašvaldība				
101.	Tukuma novada pašvaldība	X			X
102.	Valkas novada pašvaldība	X			
103.	Valmieras pilsētas pašvaldība	X			X
104.	Varakļānu novada pašvaldība				
105.	Vārkavas novada pašvaldība	X			X
106.	Vecpiebalgas novada pašvaldība				X
107.	Vecumnieku novada pašvaldība	X	X		
108.	Ventspils pilsētas pašvaldība				X
109.	Ventspils novada pašvaldība				
110.	Viesītes novada pašvaldība				
111.	Viļakas novada pašvaldība			X	

N.p.k.	Pašvaldība	Seminārs Rīgā, 27.03.18.	Pieredzes apmaiņas brauciens Dobelē, 06.06.18.	Pieredzes apmaiņas brauciens Krāslavā, 12.10.18.	Ikgadējais noslēguma seminārs Rīgā, 07.12.18.
112.	Zilupes novada pašvaldība				

3.pielikums. Pašvaldību sniegtie piemēri apmācību, semināru, lekciju organizēšanā pašvaldības iestāžu darbiniekiem.

Pašvaldība	Mērķauditorija	Piemēri
Aglonas novads	PII un sākumskolas pedagogi, sociālie audzinātāji	Nodarbības "Praktiski pasākumi, lai nodrošinātu pareizas stājas veidošanu bērniem".
Aizputes novads	PII pedagogi, pedagogu palīgi, vecāki; novada iedzīvotāji	1) Seminārs ”Bērna kustības prieka sekmēšana”; 2) Zaļais dzīvesveids” - seminārs par zaļo dzīvesveidu: augu nozīme veselības uzturēšanā, ēdienu gatavošana no augiem.
Alsungas novads	Skolēni un pedagogi	1) Lekcija "Pa atkarībām"; 2) Lekcija "Drošs internets".
Amatas novads	Darbinieki, kuri strādā ar sociālā riska grupām	"Starpinstitūciju sadarbība vardarbības risku izvērtēšanā, MARAC modelis"
	Sociālie darbinieki	"Antisociāla uzvedība": saskarsmes specifika ar personām, kurām šāda uzvedība raksturīga.
Apes novads	Sociālie darbinieki, šo iestāžu vadītāji	Profesionālās pilnveides programma speciālistiem darbā ar personām ar garīgās veselības traucējumiem (šo personu integrēšana sabiedrībā, iesaiste, preventīvie pasākumi slimības neprogresēšanai, utml.).
Ādažu novads	Pedagogi, skolēnu vecāki	1) Lekcija - seminārs "Vecāku un skolas sadarbība skolēnu sociāli emocionālo prasmju attīstīšanā un pozitīvas uzvedības veidošanā"; 2) Lekcija - seminārs "ĀVS klasiskās kartēšanas un stresa punktu noteikšanas skolā rezultāti un iespējamie risinājumi".
Baltinavas novads	Pedagogi	Izdegšanas sindroms un tā profilakses pasākumi.
Beverīnas novads	Skolotāji	Apmācības pirmās palīdzības sniegšanā un lekcijas vecākiem.
Cēsu novads	Izglītības iestāžu darbinieki	Pirmās palīdzības sniegšanas apmācības.
Dagdas novads	izglītības iestāžu vadītāji, vadītāju vietnieki, skolu metodiķi un psihologi	1) Lekcija par sociālo, emocionālo prasmju attīstīšanas nozīmi skolēnu integrācijā. Lekcija par Džimbas drošības programmu; Aleksandrovas internātpamatskolas labie piemēri; 2) Skolas pedagogi demonstrēja semināra dalībniekiem projekta ietvaros izveidotās sāls istabas, multisensorās istabas, bumbu istabas, agresijas un stresa novēršanas

Pašvaldība	Mērķauditorija	Piemēri
		istabas, kinozāles un radošās istabas iespējas Aleksandrovas internātpamatskolā.
Daugavpils novads	Sociālie darbinieki, aprūpētāji; Seniori, personas ar invaliditāti; bezdarbnieki	1) Pirmās palīdzības sniegšanas apmācības; 2) Pasākums par veselīgu novecošanu (īpatnības, veselīga dzīvesveida uzturēšana, utt.).
Daugavpils pilsēta	Skolēni	Konkurss - spēle "EKO – matemātika".
Garkalnes novads	Domes darbinieki	Veselības vingrošana sēdoša darba veicējiem.
Gulbenes novads	Sociālie darbinieki	Sociālais darbs ar personām, kurām ir garīga rakstura traucējumi; kā atpazīt darbinieka stresa situācijas, risinājumi.
Iecavas novads	Sociālie darbinieki	«Sociālā darba realitāte. Motivācijas stiprināšana sociālajiem darbiniekiem» un «GROW modelis – pašapziņas stiprināšana, personiskā filozofija»; «Stresa vadība un stresa mazināšanas metodes darbiniekiem un sociālo dienestu klientiem» (projekts: ERAF, Interreg V-A Latvijas-Lietuvas programmas 2014-2020 projekts, «Sociālā partnerība – sociāli neaizsargāto cilvēku integrācija sabiedrības dzīvē» (LLI-344, SocialLife).
Jaunjelgavas novads	Sociālie darbinieki, aprūpētāji, vecāki	1) Lekcija "Atkarība un līdzatkarība"; 2) lekcija "Atkarība kā biopsihosociāla parādība. Gēnu, vides un audzināšanas mijiedarbība. Atkarība kā jūtu slimība".
Jaunpils novads	Pašvaldības darbinieki	Darba drošības apmācības, veselības pamatprincipu ievērošana darba vietā.
Jelgavas novads	Pašvaldības darbinieki; aktivitāšu centru vadītāji	1) Pirmās palīdzības sniegšanas apmācības, nodrošinot, lai vismaz katrā iestādē vismaz viens darbinieks spējīgs sniegt pirmo palīdzību; 2) Apmācības "Minimālās higiēnas prasības pārtikas uzņēmumā" - veselīga uztura pasākumu organizēšana, ievērojot MK prasības.
Jēkabpils novads	Sociālie darbinieki; pedagogi	1) Supervīzijas - attiecību veidošana ar kolēģiem, klientiem, sadarbība komandā, darba stratēģijas, stresa faktoru un izdegšanas mazināšanas pasākumi, u.c. jautājumi; 2) Pedagogu apmācības par PI un sākumskolas bērnu mutes veselības jautājumiem saistībā ar uztura paradumiem

Pašvaldība	Mērķauditorija	Piemēri
		(ESF 9.2.4.1.)
Jūrmalas pilsētas pašvaldība	Pedagogi, skolēnu vecāki; sociālie darbinieki	1) Seminārs "Pusaudzis…emocijas…ģimene"; 2) Jūrmalas pilsētas sociālo darbinieku seminārs.
Kandavas novads	Sociālie darbinieki, pedagogi; riska ģimenes	1) Pusaudžu veselība un dzīvesprieks; 2) Bērns ģimenē.
Kārsavas novads	Pedagogi	Programma "Speciālo zināšanu apguve bērnu tiesību aizsardzības jomā", apgūstot zināšanas par bērnu tiesību aizsardzību un ievērošanu izglītības, aprūpes iestādēs un ģimenē.
Kokneses novads	Pedagogi; seniori, cilvēki ar invaliditāti	1) Bērnu tiesību aizsardzība; 2) Sociālās rehabilitācijas programma Koknese novada senioriem un cilvēkiem ar invaliditāti.
Krāslavas novads	PII "Pīlādzītis" darbinieki	Darbinieku vingrošanas nodarbības.
Liepājas pilsēta	Pedagogi, izglītības iestāžu māsas	1) Seminārs par drošību internetā - stiprinot pedagogu kapacitāti darbā ar skolēniem par šiem jautājumiem (8h programma); 2) Lekcijas par dažādām ar VV saistītām tēmām, aktualitātēm (uzturs, alerģijas, psihiskā veselība, utt.).
Līvānu novads	Pašvaldības un iestāžu darbinieki	1) Seminārs "Ilgi un laimīgi - kā atrast un saglabāt motivāciju veselīgam dzīvesveidam visa mūža garumā"; 2) Ikgadējās pašvaldības darbinieku un iestāžu sporta spēles.
Lubānas novads	Novada iedzīvotāji	“Dzimis audzis Lubānā” - Iedvesmojoši stāsti kā dzīvot harmonijā ar sevi un uzturēt fizisko formu visa mūža garumā.
Madonas novads	Pedagogi	Madonas novada pedagogu konference.
Mērsraga novads	Iedzīvotāji	Projekts "Sprinterss" (Erasmus + sporta programma) - dažādi semināri, nodarbības par veselības tēmām.
Nīcas novads	Domes darbinieki	1) Kolektīva saliedēšanas apmācība; 2) Peldēšanas nodarbība.
Pārgaujas novads	Sociālā darba un sociālās aprūpes speciālisti	Diferencēta veselības aprūpe dažādos vecumposmos.
Pļaviņu novads	Novada iedzīvotāji	1) Seminārs "Stresa pārvaldība kā profesionālās izdegšanas profilakse"; 2) Izglītojošs pasākums "Dzīve bez sāpēm".

Pašvaldība	Mērķauditorija	Piemēri
Rēzeknes novads	Sociālie darbinieki	1) Par riska novērtēšanu ģimenēs ar bērniem, kurās ir bērna attīstībai nelabvēlīgi apstākļi; 2) Pirmās psihosociālās palīdzības pamatkurss.
Riebiņu novads	Pašvaldības darbinieki; Sociālā darba speciālisti	1) Apmācības - Sēdošs darbs un tā radītās negatīvās sekas uz organismu; 2) Apmācības sociālā darba speciālistiem par izdegšanu darbā.
Rīgas pilsēta	Skolu medicīnas māsas, pedagogi, sociālie darbinieki.	1) "Apreibinošo vielu lietošanas diagnostika jauniešiem"; 2) "Veselīgs uzturs un ēšanas traucējumi jauniešiem".
Rojas novads	Pašvaldības darbinieki; Skolas darbinieki, audzēkņi un viņu vecāki.	1) Psihologa grupu nodarbības "Dvēseles higiēna-dzīve veselumā"; 2) Izglītojošie pasākumi skolā "Kas tev jāzina par atkarību".
Smiltenes novads	Pašvaldības iedzīvotāji	1) Lekcija par veselīgu uzturu; 2) Lekcija par sirds veselību un dzīvot prieku.
Stopiņu novads	PII skolotājas, auklītes	1) lekcija par higiēnas normām izglītības iestādē; 2) lekcija par veselīgu uzturu pirmsskolas vecuma bērniem.
Talsu novads	Māsas, sociālie aprūpētāji	Seminārs "Ādas bojājumu aprūpe, trofiskās čūlas, izgulējumu profilakse", uzlabojot pansionāta Lauciene iemītnieku aprūpi.
Valmieras pilsētas pašvaldība	Pašvaldības iestāžu darbinieki	1) Darbinieku rīcība un palīdzības sniegšanas algoritms medicīnisku sarežģījumu gadījumā saskarsmē ar apmeklētājiem; 2) Ergoterapeitu sniegs darba vietas novērtējums un rekomendējošas konsultācijas.
Varakļānu novads	Policisti – kārtībnieki, skolotāji, skolu psihologi, sociālās un veselības jomas darbinieki	Diskusija "Veselīga dzīvesveida un atkarību profilakses nozīme sabiedrībā".
Vecpiebalgas novads	Pašvaldības darbinieki	Arodārsta pārbaude un individuālas konsultācijas par kaitīgajiem faktoriem.
Vecumnieku novads	Pedagogi, sociālie darbinieki	Iedzīvotāju veselības psihohigiēna.

Pašvaldība	Mērķauditorija	Piemēri
Ventspils novads	Pedagogi; sociālie darbinieki	1) Apmācības pirmās palīdzības sniegšanā; 2) supervīzijas: apzināt profesionālās robežas, alternatīvas sarežģītās situācijās, attiecību veidošana ar kolēģiem, klientiem, izdegšanas riska mazināšanas pasākumi.
Ventspils pilsēta	Sporta darba organizatori, treneri, sportisti	1) Pareiza uztura pamatprincipi sportistiem un vingrinājumi potīšu, ceļu un gūžu locītavu stiprināšanai; 2) Vitamīni un uztura bagātinātāji - kam tie vajadzīgi?
Viļakas novads	Pašvaldības darbinieki	Lekcija par sirds veselību.

4.pielikums. Kā tiek izvērtētas plānotās darbības uz iedzīvotāju veselību, drošību, dzīves apstākļiem, plānojot pilsētvides un teritorijas izmantošanas darbus. Pašvaldību sniegtie piemēri.

Pašvaldība	Mērķauditorija	Piemēri
Aizkraukles novads	Novada iedzīvotāji	1) Pārrobežu novadu iedzīvotāju dzīves apstākļu uzlabošana, veicinot mazāk attīstīto teritoriju attīstības potenciālu; 2) Bērnu atpūtas un rotaļu laukuma izveide Sprīdīša ielā.
Alojas novads	Pašvaldības iedzīvotāji, tūristi	1) Uzņēmējdarbības attīstībai nepieciešamās infrastruktūras attīstība Staiceles pilsētā un pagastā (Audēju ielas pārbūve; elektroenerģijas pieslēguma izbūve); 2) Bijušā dzelzceļa pārveide par velotaku (novadā ~40km garumā) projekta projekts „Green Railway – Revitalization of former Narrow Gauge Railway lines through environmentally responsible tourism route" ietvaros.
Alsungas novads	Novada iedzīvotāji	1) Senioru un bērnu aktīvās atpūtas parka izveide Alsungas novadā; 2) INTERREG Igaunijas - Latvijas pārrobežu sadarbības programmas projekta "UNESCO tūrisms" ietvaros pārbūvēts Alsungas tūrisma informācijas un vēsturiskā mantojuma centra ieejas mezgls.
Alūksnes novads	Novada iedzīvotāji	Alūksnes pilsētas dažādu ielu posmu pārbūves būvprojektu apspriešana ar iedzīvotājiem.
Amatas novads	Novada iedzīvotāji	1) Āraišu ezera un apkārtnes apspriešana, diskusija ar iedzīvotājiem par šīs teritorijas attīstību; 2) Zaļā dzelzceļa attīstības apspriešana ar vietējiem zemes īpašniekiem.
Apes novads	Novada iedzīvotāji	1) Ūdensvada izbūve Apē; 2) Gājēju ietves sakārtošana un izveide
Ādažu novads	Novada iedzīvotāji	1) SAM 812 projekta "Vispārējās izglītības iestādes mācību vides uzlabošana Ādažu novadā" - Ādažu vidusskolas jaunās ēkas būvniecības īstenošana; 2) SAM 9311 projekts "Pakalpojumu infrastruktūras attīstība deinstitucionalizācijas plānu īstenošanai Ādažu novadā - dienas

Pašvaldība	Mērķauditorija	Piemēri
		aprūpes centra pieaugušajiem ar garīga rakstura traucējumiem un rehabilitācijas centra bērniem ar funkcionāliem traucējumiem būvniecība.
Carnikavas novads	Novada iedzīvotāji	Gaujas upes aizsargdambja būvniecība, paredzot arī tā funkcionalitāti - atpūtas zonu pastaigām, nūjošanai, skriešanai un riteņbraukšanai.
Cēsu novads	Novada iedzīvotāji	Iedzīvotāju anketēšana, lai uzzinātu iespējami labāko vietu pilsētā veselības takas izveidei (taka izveidota Cīrulīšos, balstoties uz anketēšanas rezultātiem).
Daugavpils novads	Novada iedzīvotāji	Mammogrāfa izbraukumi attālākās lauku teritorijās; 2) feldšeru punktu aprīkošana, pielāgošana, vides uzlabošana atbilstoši standartiem.
Daugavpils pilsēta	Novada iedzīvotāji	Energoefektivitātes paaugstināšana Daugavpils pilsētas pašvaldības ēkā; izglītības iestādēs.
Garkalnes novads	Novada iedzīvotāji	Berģu mūzikas un mākslas skolas jaunbūves koncepta publiskā apspriešana.
Gulbenes novads	Novada iedzīvotāji	Gulbenes novada teritorijas plānošanas redakcijas projekta nodošana publiskajai apspriešanai.
Iecavas novads	Novada iedzīvotāji	Iedzīvotāju aptauja par sabiedriskās kārtības nodrošināšanas kvalitāti un nepieciešamajiem uzlabojumiem.
Jaunjelgavas novads	Novada iedzīvotāji	Energoefektivitātes paaugstināšana sociālās aprūpes un krīzes centra "Vīgante" ēkā.
Jaunpils novads	Novada iedzīvotāji	Publiskās apspriedes, diskusijas, anketēšana par Lielapsauju ezera apsaimniekošanas plānu 2019-2029.
Jelgavas novads	Novada iedzīvotāji	1) Publiskā apspriešana par koku izciršanu "Elejas parks", lai labiekārtotu un sakoptu objektu; 2) Novada projektu konkurss "Mēs savai videi 2018" - iesniegtās idejas saistāmas ar atpūtas, sporta vietu, daudzdzīvokļu māju pagalmu ierīkošanu, labiekārtošanu, utml. Apstiprināti 33 projekti, veicina iedzīvotāju iesaisti savas apkārtnes vides veidošanā.

Pašvaldība	Mērķauditorija	Piemēri
Jēkabpils novads	Novada iedzīvotāji	1) Tribīņu izbūve Ābeļu pamatskolas sporta laukumā; 2) Publiskās ārtelpas labiekārtošana pie Rubenes kultūras nama.
Jēkabpils pilsēta	Pilsētas iedzīvotāji	Jēkabpils velosatiksmes attīstības koncepcijas izstrāde.
Jūrmalas pilsētas pašvaldība	Pašvaldības iedzīvotāji	1) Sabiedrības priekšlikumi par parka veidošanas ieceri Tūristu ielā 17, Jūrmalā.
Kandavas novads	Novada iedzīvotāji	1) Stadiona pārbūve un apkārtnes labiekārtošana, Kandavas tehnikumā un pieguļošā apkārtnē; 2) Kandavas promenādes labiekārtošana.
Kārsavas novads	Novada iedzīvotāji	1) Jaunu rotaļu laukumu izveide Kārsavā un Otrajos Mežvidos; 2) Virtuāla ekskursija "Iepazīsim, lai nosargātu", lai iepazītu aizsargājamās dabas teritorijas.
Kokneses novads	Novada iedzīvotāji	1) Koknese parka dendroloģiskā inventarizācija; 2) Bērnu rotaļu lakuma izveide pie Kokneses Ģimenes atbalsta centra.
Krimuldas novads	Novada iedzīvotāji	1) Drošības uzlabošana uz ietvēm, ielām; 2) Autobusa pieturu izveide.
Krustpils novads	Novada iedzīvotāji	1) Sapulce par Baļotes ezera attīstību un apsaimniekošanu.
Kuldīgas novads	Novada iedzīvotāji	1) Publiskā apspriešana par koku ciršanu saskaņā ar SIA “MAAJA” izstrādāto būvniecības ieceri “Pārventas parka pastaigu takas izveidošana”; 2) Kuldīgas novada teritorijas plānojuma 2013. - 2025. gadam grozījumu izstrāde un publiskā apspriešana.
Liepājas pilsēta	Novada iedzīvotāji	1) Dabas takas ar veselības maršrutu izbūve Zirgu salā pie Liepājas ezera (ar āra trenažieriem, atpūtas vietām); 2) Liepājas pilsētas pludmales un piekrastes attīstības tematiskā plānojuma izstrāde (sabiedriskā apspriešana).
Līvānu novads	Novada iedzīvotāji	1) Ikgadējā aptauja "Kā jūs vērtējat Līvānu novada attīstības tendences?"

Pašvaldība	Mērķauditorija	Piemēri
Ludzas novads	Pašvaldības pārstāvji, valsts iestādes, NVO, iedzīvotāji	Projektēšanas sanāksmes.
Madonas novads	Novada iedzīvotāji	1) Publiskā apspriešana, sakarā ar sporta un atpūtas bāzes "Smeceres sils" paplašināšanos; 2) Publiskā apspriešana par dabas parka "Aiviekstes paliene" dabas aizsardzības plāna izstrādi.
Mārupes novads	Novada iedzīvotāji	1) Lidostas Rīga ietekmes uz vidi novērtējums; 2) Trokšņu piesārņojuma monitorings; 3) Būvniecību ierobežojošie noteikumi vides kvalitātes saglabāšanai; 4) Buferzonu prasība starp dzīvojamo un ražošanas zonu; 5) Grozījumu izstrāde novada teritorijas plānojumam 2014-2026.gadam
Ogres novads	Novada iedzīvotāji	1) Rotaļu un aktīvās atpūtas laukums Vidus pr.25; 2) Pašvaldības konkurss "Veidojam vidi ap mums".
Olaines novads	Novada iedzīvotāji	1) Informēšana par Rail Baltica būvniecība Olaines novadā; 2) Olaines novada vietējās nozīmes un dārzkopības kooperatīvu teritoriju tematiskais plānojums.
Ozolnieku novads	Novada iedzīvotāji	Ānes dīķa teritorijas labiekārtošana (VV infrastruktūras attīstīšana Ānes ciemā).
Preiļu novads	Novada iedzīvotāji	Detālplānojuma izstrāde Preiļu pilsētas centram (2018.-2020).
Priekules novads	Novada iedzīvotāji	Ģimenes dārza ierīkošana (atpūtas parks ģimenēm).
Raunas novads	Novada iedzīvotāji	1) Sporta zāles būvniecība; 2) Veselības takas izveide.
Rojas novads	Izglītojamie, vecāki, autovadītāji	1) Izbūvēti trotuāri un uzlabots ceļa segums, kas ved uz 3 izglītības iestādēm; Ražošanas teritorijas apbūve.
Ropažu novads	Visi interesenti	1) Veselības maršruts dabas liegumā "Lielie Kangari"
Siguldas novads	Novada iedzīvotāji	1) Tematiskā plānojuma izstrādē apspriešana notiek pa tematiskajiem blokiem, piem., satiksmes infrastruktūras plānošana, rekreācijas

Pašvaldība	Mērķauditorija	Piemēri
		teritoriju attīstība, utt.; 2) Siguldas novada Sporta un aktīvās atpūtas stratēģijas 2018-2024 apspriešana.
Skrīveru novads	Novada iedzīvotāji	1) Sporta spēļu laukumu pilnveidošana aktīvai atpūtai novada bērniem; 2) Kāpņu atjaunošana tūrisma objektā - Aizkraukles pilskalns.
Smiltenes novads	Novada iedzīvotāji	1) Sabiedriskā apspriešana "Pašapkalpošanās automazgātuves jaunbūve"; 2) Sabiedriskā apspriešana Grundzāles pagastā dolomīta ieguvei derīgo izrakteņu atradnēs.
Talsu novads	Novada iedzīvotāji	Projekta "Gājēju un velosipēdistu ceļa pārbūve Rīgas ielā Talsu pilsētā" publiskā apspriešana.
Tukuma novads	Novada iedzīvotāji	1) Novada teritorijas plānojuma 2011-2023 grozījumu publiskā apspriešana; 2) Par vēja ģeneratoru parku izbūvi Dobeles un Tukuma novados.
Valmieras pilsētas pašvaldība	Valmieras pilsētas iedzīvotāji	Dažādu būvniecības vai teritorijas plānojumu ieceru sabiedriskās apspriešanas. Ielu satiksmes drošības audits.
Varakļānu novads	Novada iedzīvotāji	Pilsētas ielu pārbūve
Ventspils pilsēta	Pilsētas iedzīvotāji	1)Sabiedriskā apspriešana par no atkritumiem iegūtā kurināmā reģenerācijas iekārtas uzstādīšanai un ekspluatācijai Ventspilī; 2) Sabiedriskā apspriešana "Vides pieejamības uzlabošana Ventspils pilsētas pludmalē".
Viesītes novads	Novada iedzīvotāji	2x gadā pagastos un pilsētā notiek tikšanās ar novada vadību un speciālistiem, iedzīvotājus iepazīstinot ar aktualitātēm.

5.pielikums. Drošas un atbalstošas sociālās vides veidošanas piemēri pašvaldībās.

Pašvaldība	Mērķauditorija	Piemēri
Aglonas novads	Jaunās māmiņas	Radošās darbnīcas (sveču liešana, rudens lapu dekori, latviskā rota)
Aizkraukles novads	Novada iedzīvotāji	Projekta ietvaros - "Vietējās sabiedrības veselības veicināšana un slimību profilakse Aizkraukles novadā" vairāku gadu laikā tiek organizētas izglītojošas lekcijas par veselības jautājumiem".
Aizputes novads	Bērni un pusaudži; gados veci cilvēki un cilvēki ar īpašām vajadzībām	1) Sportiskas aktivitātes "Mazie ņiprie sporto" Kazdangas pagastā; 2) Sociālo aprūpētāju sniegtie pakalpojumi iedzīvotājiem ar īpašām vajadzībām.
Alojas novads	Novada iedzīvotāji	1) Seminārs "Drošība un veselība lauksaimniecības darbos": Nodrošināt ar informāciju svarīgākajām darba aizsardzības prasībām darba vietās un būtiskākajām problēmām, kā iespējamiem risinājumiem un labo praksi lauksaimniecības uzņēmumos attiecībā uz nelaimes gadījumu un arodslimību skaita samazināšanu; 2) "Drošības diena": Iepazīstināt sākumskolas skolēnus ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD), Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta (NMPD) un Valsts policijas (VP) aprīkojumu un informēt par to, kā glābšanas dienesti var palīdzēt nelaimes brīdī; 3) Mobilās diagnostikas pakalpojumu nodrošināšana pašvaldībā (rentgena izmeklējumi, mamogrāfijas izmeklējumi, elektrokardiogrāfijas izmeklējumi, asinsanalīžu laboratoriskos izmeklējumi, urīna laboratoriskos izmeklējumi, acu ārsta izmeklējumi, pieprasītāko speciālistu konsultācijas sadarbībā ar reģionu ģimenes ārstiem (piemēram, kardiologs, urologs, ķirurgs u.c.); 4) "Oira – interaktīvs rīks darba vides risku novērtēšanai": darba devēju apmācība atpazīt savā uzņēmumā esošos darba vides faktorus, un novērtēt, cik liels risks, ka nodarbinātie cietīs vai saslims darba vietā (VDI).

Pašvaldība	Mērķauditorija	Piemēri
Alsungas novads	Novada iedzīvotāji	1) Savstarpējās pašpalīdzības programma nokļūšanai pie ārsta; 2) Viedā ciema rīcības grupa.
Amatas novads	Novada iedzīvotāji, t.sk., seniori	1) Pandusa izbūve Nītaures pagastā; 2) apkures sistēmas pārbūve veco ļaužu namā "Doles".
Apes novads	Novada iedzīvotāji	1) Dažādi pabalsti, ēdināšanas apmaksa izglītības iestādē; 2) Iedzīvotājiem iespēja saņemt higiēnas pakalpojumus (dušas, veļas mazgāšana, utt.); 3) Feldšerpunkta pieejamība.
Auces novads	Seniori sociālā riska grupā	Jaunu alternatīvu sociālo pakalpojumu ieviešana Auces novadā, iekārtojot Sociālās mājas (telpu remonts).
Ādažu novads	Novada iedzīvotāji	1) Ziemassvētku labdarības akcija; 2) Sociālo pakalpojumu sniegšana bērniem.
Balvu novads	Novada iedzīvotāji	HIV dienas – ar iespēju veikt eksprestestus un saņemt medicīnas darbinieka konsultācijas.
Beverīnas novads	Novada iedzīvotāji, t.sk., bērni	Pludmales volejbola laukuma izveide skolas teritorijā.
Carnikavas novads	Seniori	Senioru aprūpe sadarbībā ar Latvijas Samariešu biedrību.
Cēsu novads	Novada iedzīvotāji, t.sk., seniori	1) Veselības klubiņš: 9x gadā tiek organizētas izglītojošas nodarbības ar dažādu speciālistu, ārstu dalību; 2) Veselības istabas pakalpojumu nodrošināšana: 3x/nedēļā medicīnas māsa informē, konsultē, mēra asinsspiedienu, glikozi, ĶMI, holesterīnu un triglicerīdus, izsniedz informatīvos materiālus. Papildus 6x/gadā īpaši pasākumi, akcijas.
Dagdas novads	Novada iedzīvotāji	1) Automašīnu stāvlaukuma izveide pie Veselības un sociālo pakalpojumu centra „Dagda”, tādējādi uzlabojot pieejamību, īpaši cilvēkiem ar īpašām vajadzībām; 2) "Soliņi, kas aicina" - vietējās Romas katoļu baznīcas vides labiekārtošana (dārza atjaunošana, košumkrūmu, stādu iestādīšana, jaunu soliņu uzstādīšana).
Daugavpils novads	Novada iedzīvotāji, tūristi	1) "Daugavas loki" labiekārtotas divas atpūtas vietas - pie Slutišķu-Markovas kompleksa un pie Dinaburgas pilskalna (ugunskura vieta, nojume ar galdu un

Pašvaldība	Mērķauditorija	Piemēri
		soliem, tualete); 2) Jaunsventes parka pastaigu taku rekonstrukcija, stāvlaukuma izbūve, piknika vietu ierīkošana, pastaigu laipas, skatu platformas, utml.
Daugavpils pilsēta	Skolēni, pedagogi, bērnu vecāki	1) Daugavpils valsts poļu ģimnāzijas projekts - "Sports ir veselība"; 2) Burkānu svētki poļu namā; 3) Skolu dalība Erasmus + projektos - 'Kopā būšana pasaulē - ierobežotas iespējas un migrācija"; 4) Projekts “Ar saskarsmi pret atkarībām”.
Dobeles novads	Novada iedzīvotāji	1) Vienaudžu izglītotāju (15-19 gadu vecumā) apmācības par seksuālās un reproduktīvās veselības jautājumiem, kā arī atkarību aspektiem; 2) Nūjošana/ slēpošana.
Gulbenes novads	Novada iedzīvotāji	1) Dažādu atbalsta grupu īstenošana, piesaistot attiecīgos speciālistus - AA Gulbis, vecākiem par bērnu emocionālo audzināšanu, Ceļvedis audzinot pusaudzi, grupa vecākiem, kuri audzina bērnu ar funkcionāliem traucējumiem, topošo vecāku skola; 2) Informatīvu pasākumu cikls novada sociāli mazaizsargātām grupām par tādām tēmām kā higiēna un slimību profilakse, alkohols un tā ietekme, smēķēšana, gripas profilakse, tuberkuloze, hepatīts, u.c.
Jaunpils novads	Novada iedzīvotāji	NVO darbs, kuras kopā novadā ir 29 - iespēja ikvienam iedzīvotājam iesaistīties
Jelgavas novads	Seniori un bērni, jaunieši	1) "Iedvesmas mirklis" - vasaras skola/ nometne vecvecākiem ar mazbērniem: dabai draudzīga, veselīga, latviešu tradīcijām bagāta dzīvesveida veicināšanai; 2) Vasaras orientēšanās sacensības: sacensības 3 daļās (orientēšanās ar kontrolpunktiem, erudīcijas aktivitātes).
Jēkabpils novads	Novada iedzīvotāji, bērni un jaunieši	1) Ģimeņu iniciatīvu telpas izveide Dignājas pagastā (divu telpu remonts un labiekārtošana - viena telpa dažādām aktivitātēm, otra - virtuves zona. Telpās tiek īstenotas dažādas lietderīga laika pavadīšanas aktivitātes ģimenēm;

Pašvaldība	Mērķauditorija	Piemēri
		2) Apmācības "Līderis ārpus robežām" - divu dienu apmācības par pašiniciatīvu, līderību un prezentācijas prasmju attīstīšanu.
Jēkabpils pilsēta	Cilvēki ar īpašām vajadzībām	1) Jēkabpils Sociālā dienesta sniegtais sociālais pakalpojums - peldbaseina apmeklējums; 2) Bērnu un jauniešu ar īpašām vajadzībām biedrības "Cerību sala" sporta spēles.
Jūrmalas pilsētas pašvaldība	Novada iedzīvotāji	1) Jogas, cigun, ielu vingrošanas nodarbības telpās; 2) Veselību veicinošs komplekss topošajām māmiņām; 3) Peldēšanas nodarbības nedzirdīgām un neredzīgām personām kopā ar asistentu.
Kandavas novads	Cilvēki ar fizisko un garīgo nespēju; cilvēki ar kustību traucējumiem	1) Izveidota sociālā mājas Briedumi, dzīvesvieta veciem cilvēkiem un invalīdiem; 2) Medicīnas pakalpojumu pieejamība ārstu praksēs.
Kārsavas novads	Novada iedzīvotāji	1) Sporta stadiona renovācija; 2) Interešu grupu atbalsts sporta aktivitātēm 60+ (trenažieru zāles apmeklēšana, nūjošana un vingrošana), kas organizēti pateicoties pensionāru apvienības locekļiem.
Kokneses novads	Novada iedzīvotāji	1) Datornodarbības senioriem; 2) Kokneses Ģimenes atbalsta centra nodarbības.
Krāslavas novads	Novada iedzīvotāji	Atbalsts NVO projektu līdzfinansējuma nodrošināšanai projektos.
Krimuldas novads	Novada iedzīvotāji	1) Diena personām ar invaliditāti; 2) Videolekcija - seminārs - "Kā skolotājs var palīdzēt?"
Krustpils novads	Krustpils novada ģimenes	1) Krustpils novada sociālā dienesta organizētās darba un atpūtas nometnes; 2) Ģimeņu atbalsta grupu nodarbības.
Kuldīgas novads	Pirmspensijas un pensijas vecuma cilvēki.	1) Atbalsts Kuldīgas Senioru skolas izveidē; 2) Sociālā pakalpojuma “Aprūpe mājās” ieviešana visā Kuldīgas novada teritorijā.
Lielvārdes novads	Bērni no maznodrošinātām, krīzē nonākušām ģimenēm.	Nometne “Zaļā cepure”, kas tiek īstenota jau 11. gadu un paredzēta bērniem no trūcīgām, maznodrošinātām un krīzes situācijā nonākušām

Pašvaldība	Mērķauditorija	Piemēri
		ģimenēm.
Liepājas pilsēta	Personas ar invaliditāti, citi iedzīvotāji	1) Sociālās iekļaušanas projektu konkurss (atbalstīt 5 NVO); 2) Vides pieejamības uzlabošana pilsētā - 5 taktilās kartes pilsētā, 4 pielāgotas koka laipas pludmalē; vides pieejamības pasākumi; izveidota darba grupa vides pieejamības uzlabošanai pilsētā.
Līvānu novads	Seniori	Pansionāta un alternatīvās aprūpes centra iemītniekiem tiek organizēti pasākumi (koncerti, teātra izrādes, muzikāli priekšnesumi).
Lubānas novads	Soc. aprūpes centra klienti un darbinieki; Soc. dienesta klienti un darbinieki, NVO biedri.	1) Pikniks ar dažādām aktivitātēm Soc. dienestā Lubāna; 2) Talka ar pikniku un fiziskajām aktivitātēm.
Ludzas novads	Bērnu vecāki	1) Bērnu emocionālā audzināšana; 2) "Ceļvedis audzinot pusaudzi";
Madonas novads	Novada iedzīvotāji	1) Dienas centra "Baltā ūdensroze" izveide Madonā; 2) Dienas sociālo pakalpojumu centrs Kalsnavā.
Mārupes novads	Novada iedzīvotāji	Mārupes senioru biedrības dažādi pasākumi, aukļu un PII līdzfinansējums, pabalsti inkontinences līdzekļiem, ēdināšanai PII, pabalsti veciem cilvēkiem, jaundzimušo aprūpei, ārkārtas situācijā nonākušajiem, vakcinācijai (CPV, pneimokoku), aizbildnim un aizbilstamā aprūpei, dažādu hronisku slimību pacientiem, mācību līdzekļiem, asistenta pakalpojumiem cilvēkiem ar invaliditāti, NĪ nodokļa atvieglojums 90% barikāžu dalībniekiem, u.c.
Mērsraga novads	Bērni	Nometne bērniem - atbalsts ģimeniskās vides stiprināšanai (daudzbērnu un maznodrošināto ģimeņu bērniem).
Neretas novads	Skolēni	Pasākums sociālās aprūpes centrā (skolēnu izglītošana par veco ļaužu aprūpi).
Nīcas novads	Novada iedzīvotāji, maznodrošinātās ģimenes	1) Medicīnisko palīglīdzekļu bezmaksas noma Nīcas novada iedzīvotājiem; 2) Pašvaldību dzīvokļu remonti maznodrošinātām ģimenēm.

Pašvaldība	Mērķauditorija	Piemēri
Ogres novads	Bērni no 5 līdz 18g; personas ar atkarībām; injicējamo narkotiku lietotāji, līdzatkarīgas personas	1) Ogres novada Sociālā dienesta Ģimenes atbalsta dienas centrs - dažādi pasākumi; 2) Ogres novada sociālā dienesta Profilakses punkts (vairāk skat. anketā).
Olaines novads	Bērni un jaunieši; vecāki	1) Jaunolaines bērnu pilsētiņas izveide; 2) Izglītojoša konference vecākiem - "Es liels, tu mazs".
Ozolnieku novads	Novada iedzīvotāji	Ānes jauniešu centra aktivitātes – sociāli izstumtu jauniešu integrācija, pašapziņas celšana - semināri, lekcijas, u.c.
Pārgaujas novads	Sociālā riska ģimenes	1) "Pozitīva domāšana uzlabo dzīves kvalitāti" - diskusijas, semināri par stresa, agresijas mazināšanu.
Pļaviņu novads	Novada iedzīvotāji	1) Grupu nodarbības vardarbību veikušiem vecākiem; 2) Radošās darbnīcas senioriem "Piemiņas lietu radīšanas ceļš".
Priekuļu novads	Bezdarbnieki, pirmspensijas un pensijas vecuma personas; personas, kurām ir objektīvas grūtības sevi aprūpēt vecuma vai funkcionālu trauc. dēļ.	1) Sociālās rehabilitācijas programma bezdarbniekiem, pirmspensijas un pensijas vecuma personām (programmas ilgums 4 mēneši); 2) Aprūpes mājās pakalpojums.
Raunas novads	Novada iedzīvotāji	1) Ģimenes ārstu prakšu vietas labiekārtošana.
Rēzeknes novads	Novada iedzīvotāji, novada seniori	1) Sociālo pakalpojumu pieejamība un popularizēšana pagastu apvienībās; 2) Pasākuma/aktivitātes nosaukums Mobilās brigādes speciālā transporta iegāde un aprūpētāju komandas veidošana.
Riebiņu novads	Bērnu vecumā no 5 līdz 14 gadu vecāki; Sociālā dienesta klienti, kuriem konstatēts sociālo prasmju trūkums	1) Iedzīvotāju zināšanu līmeņa paaugstināšana par veselības un sociāliem jautājumiem; 2) Sociālo prasmju attīstīšana vecākiem.
Rīgas pilsēta	Bērni un jaunieši, pensijas un pirmspensijas vecuma personas, personas ar invaliditāti, viņu ģimenes locekļi un tuvinieki, citi kopienas iedzīvotāji; Bērni no	1) Rīgas Sociālā dienesta (turpmāk – RSD) kopienas centra “Ābeļzieds” (turpmāk – Kopienas centrs), kas veic sociālo darbu kopienā jeb ar kopienas iedzīvotāju sociālajām iniciatīvām saistītas organizatoriskās darbības pakalpojums; 2) Finansiāls atbalsts nevalstiskajām

Pašvaldība	Mērķauditorija	Piemēri
	sociālā riska ģimenēm, personas ar invaliditāti, pensijas vecuma, tostarp politiski represētas personas u.c. mazaizsargātās personu grupas.	organizācijām (NVO) Rīgas pilsētas pašvaldības budžeta programmas „Sadarbība ar nevalstiskajām organizācijām” ietvaros.
Rojas novads	Novada iedzīvotāji	1) Radošā darbnīca "Mākslas terapija"; 2) Vasaras dienas nometne "Spirgts un vesels!".
Ropažu novads	Skolēni; novada iedzīvotāji; patvēruma meklētāji un bēgļi	1) Informatīvie pasākumi izglītības iestādēs par drošību; 2) Ropažu ambulances rekonstrukcijas projekts; 3) Latvijas simtgades pasākums Muceniekos kampaņas "Atvērtība ir vērtība" ietvaros.
Rucavas novads	Novada iedzīvotāji	Dāvana Rucavas novada senioriem.
Rugāju novads	Seniori	1) Labiekārtota dzīvokļa izveidošana mājas aprūpes pakalpojuma nodrošināšanai (6 vietas) - vecu cilvēku dzīves apstākļu uzlabošana; 2) bērnu rotaļzemes "Čiekuriņš" izveide Benislavas ciemā.
Salas novads	Novada pensionāri, invalīdi un politiski represētās personas.	Finansiāls atbalsts labdarības akcijai "Dzīvo vesels!"
Saldus novads	Pensionāri, politiski represētie, invalīdi	1) Labdarības akcija "Dzīvo vesels".
Saulkrastu novads	Bērnu vecāki, topošās māmiņas	1) 10 nodarbību programma pirmsskolas vecuma bērnu vecākiem par bērnu emocionālo audzināšanu; 2) grūtnieču vingrošana un tematiska saruna, lai sagatavotos dzemdībām.
Siguldas novads	Novada iedzīvotāji	1) Veselības un sporta nedēļas, Veselības dienas 2x gadā - profilaktiskās pārbaudes, lekcijas, nodarbības; 2) Pediatru pieejamība brīvdienās (slimnīcā).
Skrīveru novads	Skolēni; seniori, cilvēki ar invaliditāti	1) Rīcības nedēļa A.Upīša vidusskolā - popularizēt tīra ūdens nozīmi; 2) Fizioterapijas nodarbības.

Pašvaldība	Mērķauditorija	Piemēri
Smiltenes novads	Ārpusģimenes aprūpē esošie bērni; bērni ar funkcionāliem traucējumiem, pilngadīgas personas ar garīga rakstura traucējumiem; potenciālie aizbildņi, adoptētāji, audžuģimenes; pilngadību sasniegušie bāreņi; skolēni.	1) Projekta "Vidzeme iekļauj" 9.3.1. specifiskā atbalsta mērķa "Attīstīt pakalpojumu infrastruktūru bērnu aprūpei ģimeniskā vidē un personu ar invaliditāti neatkarīgai dzīvei un integrācijai sabiedrībā; 2) Videi draudzīgu iepirkuma maisiņu veidošana sadarbībā ar "Zaļā josta"; 3) Ģimenes asistenta pakalpojuma nodrošināšana ģimenēm ar bērniem; jauniešiem pēc ārpusģimenes aprūpes pakalpojuma beigšanās.
Talsu novads	Novada iedzīvotāji	1) Atbalsta un izglītojošās grupas: "Bērnu emocionālā audzināšana"; "Sargeņģelis"; "Ceļvedis audzinot pusaudzi"; 2) Atbalsta persona, lai sniegtu atbalstu sociālā riska ģimenēm sociālo prasmju uzlabošanai gadījumos, ja vecāki nepietiekami nodrošina bērnu vajadzības.
Tukuma novads	Novada iedzīvotāji	1) Tiek sniegts pabalsts krīzes situācijā nonākušām ģimenēm veselības aprūpes pakalpojumiem (medikamentiem, manipulācijām, operācijām, ārstēšanos no dažādām atkarībām, zobārstniecības pakalpojumiem neatliekamās situācijās); 2) Pieejami atvieglojumi personām ar invaliditāti, represētajiem, pensionāriem, maznodrošinātajiem, utml., par higiēnas un citu pakalpojumu saņemšanu (fizioterapija, jurista konsultācijas, sociālā rehabilitācija, patversmes pakalpojumi, utt.); 3) Senioru atbalsts - dod iespēju saņemt pašvaldības atbalstu ilgstošas sociālās aprūpes un rehabilitācijas pakalpojuma saņemšanai; pabalsts apaļās jubilejās, kā arī konkrēto dzīves apstākļu apzināšana; 4) Atbalsts ģimenēm ar bērniem - auklītes pakalpojuma līdzfinansēšana, piedzimšanas pabalsts, pabalsts mācību līdzekļu iegādei, ēdināšanai, utt.); 5) Projekts Apaļš kā pūpols - VV skolās ar onkoloģijas profilaksi - katru mēnesi jāveic savs uzdevums skolām un notiek cīņa par balvām. Interesants piemērs,

Pašvaldība	Mērķauditorija	Piemēri
		stāstāms!
Valmieras pilsētas pašvaldība	Ģimenes ar bērniem, skolēni, jaunieši; seniori	1) Ģimenes diena; 2) Izglītojošs pasākums - "Saki insultam - NĒ!"; 3) Valmieras iedzīvotāju bezmaksas sirds ritma pārbaude un speciālistu konsultācijas - "Atpazīsti mirdzaritmiju - izvairies no insulta.; 4) Bērnu emocionālā audzināšana - izglītojošas nodarbības; 5) Izglītojoša un atbalsta grupa pusaudžu vecākiem; 6) Akcija - "Atkarībām - nē!"
Varakļānu novads	Skolu audzēkņi	Bezmaksas ēdināšana novada izglītības iestādēs.
Vārkavas novads	Seniori, senioru ģimenes	Slēgtās Vārkavas pamatskolas telpu pārbūve par Sociālās aprūpes centru "Vārkava".
Vecpiebalgas novads	Bērni un jaunieši	1) 3 lekciju cikls dažādām skolēnu vecumu grupām par reproduktīvās veselības jautājumiem; 2) Nometne bērniem "Augt veselam un stipram" - aktīva dzīvesveida veicināšana, dažādas komandu spēles, aizraujoši piedzīvojumi, u.c.
Ventspils novads	Novada iedzīvotāji	1) Pulcēšanās vietas izveide Ugāles ciemā (apgaismots, bruģēts laukums ar egli, velostatīviem, karoga mastu, ugunskura vietu, utt.); 2) Ēkas demontāža Ugāles ciemā.
Ventspils pilsēta	Pilsētas iedzīvotāji	1) Elektronisko aprūpes pakalpojumu pieejamība Ventspils pilsētā, kas paaugstinātu senioru neatkarību; 2) Pasākumi projektā "Ventspils - mazulim draudzīga pilsēta".
Viesītes novads	Novada iedzīvotāji	1) Jauna rotaļu laukuma izveide; 2) Multifunkcionāla sporta laukuma izveide un aprīkošana ar žogu, kā arī Ģimenes sporta dienas pasākums" Veselības noslēpumu atklāšana".
Viļakas novads	Jaunieši	1) Tikšanās un diskusijas izglītības iestādēs par pilsonisko atbildību, līdzdalības iespējām, brīvprātīgo darbu, utml.; 2) LSKJ kustības aktivizēšanās pašvaldībā (dažādas tikšanās, apmācības, pieredzes apmaiņa, utt.).

6.pielikums. Veselīga dzīvesveida popularizēšanas piemēri pašvaldībās.

Pašvaldība	Mērķauditorija	Piemēri
Aglonas novads	Novada iedzīvotāji	"Ar veļuku ap Aglonu" (ātrā braukšana, šķēršļi, kombinētā stafete).
Aizkraukles novads	Novada iedzīvotāji	1) Velo diena; 2) Vietējās sabiedrības veselības veicināšana un slimību profilakse Aizkraukles novadā.
Aizputes novads	Novada iedzīvotāji, skolēni	1) Vingrošanas aktivitātes novadā: Aizpute, Cīravas pagasts, Kazdangas pagasts, Apriķu pagasts, Aizputes pagasts; 2) Veselīga uztura gatavošanas nodarbības.
Alsungas novads	Novada iedzīvotāji	1) Eiropas mobilitātes nedēļa; 2) Olimpiskā diena 2018
Alojas novads	Novada iedzīvotāji	1)Deju un kustību meistarklase Ozolmuižā ar Agri Daņiļeviču; 2) Nūjošanas pārgājieni (tiek veidoti dažādi maršruti); 3) Riteņbraukšana (dažādu maršrutu izveide un pasākumu organizēšana); 4) Novada sporta spēles; 5) HATHA YOGA nodarbības; 6) Gongu nakts: meditācija, skanot gongiem.
Alūksnes novads	Novada iedzīvotāji	"Latvijas veselības nedēļa 2018" - pilates, joga, nūjošana, ģimeņu sporta diena, senioru sporta svētki, utt.
Amatas novads	Novada iedzīvotāji	1) zaļā dzelzceļa atklāšanas velo brauciens un nūjošanas pārgājiens (Ieriķi - Gulbene); 2) "Nūjosim Āraišos 2018" (ar iespēju saņemt nūjas, tikt apmācītam nūjošanas pamatprincipos).
Apes novads	Novada iedzīvotāji	1) dabas takas Virešos, Vidagā un Apē; 2) laivošana bērniem; 3) sporta spēles; 4) darbojas sporta centrs un sporta zāles, laukumi; 5) Gaujienas internātskolā sajūtu taka; 6) futbola sacensības; 7) veselības un olimpiskās nedēļas izglītības iestādēs; 8) ERASMUS + ietvaros uzsākts projekts "Sākam mēs visi kopā ar vienu galdu".
Auces novads	Bērni un jaunieši	1) Pirmsskolas izglītības iestādēs notiek veselīga uztura dienas ar dažādām aktivitātēm; 2) Brīvi pieejams sporta laukums un sporta zāles sporta nodarbībām Auces vidusskolā, kā arī atsevišķu sporta grupu nodarbībām, arī aerobikai, zumbas dejai, ārstnieciskajai vingrošanai, novusa spēle u.c. Pieejamas sporta zāles Īlē un Vītiņos;

Pašvaldība	Mērķauditorija	Piemēri
		3) pasākumi izglītības iestādēs "Brīvs no atkarībām"; 4)“Olimpiskā diena”, “Sporta diena”, “Sniega diena” Auces novada izglītības iestādēs, hokeja turnīrs, zemledus makšķerēšanas sacensības u.t.t.; 7) Nodarbības ar fizioterapeita piesaisti PII” Vecauce”; 8)Atbalstīti visa veida pasākumi senioriem, invalīdiem u.c. iedzīvotāju grupām – pasākumu atbalsts, transports nokļūšanai uz pasākumiem, aktīvās atpūtas ekskursijām(1X gadā) u.c.
Balvu novads	Bērni ar invaliditāti; cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem; jaunieši ar atkarībām.	1) Kustību nodarbības invalīdu biedrībā; 2) Vasaras nometnes bērniem ar smagiem funkciju traucējumiem; 3) Fizisko aktivitāšu dienas; 4) Nūjošana; 5) Gan individuālās, gan grupu nodarbības jauniešiem ar atkarībām (vairāk skat. anketā).
Beverīnas novads	Novada iedzīvotāji	AUTO-MOTO-VELO: sporta spēles visai ģimenei (Velosipēdu figurālā vadīšana, motociklu vadīšana, vieglo automašīnu vadīšana, šautriņu mešana, lēkšana ar lecamauklu, makšķerēšana ezerā, šaušana, basketbola soda metieni, pužļu likšana, futbola *zibens* turnīrs, svara bumbas raušana, svara bumbas mešana, foto orientēšanās ar uzdevumiem, pludmales volejbols un jautrā stafete).
Carnikavas novads	Novada iedzīvotāji, t.sk., bērni un jaunieši	1) Veselības diena: lekcija par veselīgu uzturu, iepazīšanās ar kamanu suņu sportu; 2) Ģimeņu veselības diena: veselības pārbaudes, vingrošana fizioterapeita vadībā, sportiskas aktivitātes; 3) valstī atpazīstamu sportistu uzaicināšana uz sporta pasākumiem, tādējādi veicinot to apmeklētību; 4) dažādas lekcijas, aktivitātes par veselīgu dzīvesveidu.
Cesvaines novads	Novada iedzīvotāji	1) "Jānis un Jānītis" - tautas skrējiens Līgo dienā; 2) Veselīga uztura pagatavošanas meistarklases; 3) Sniega diena: stafetes, slēpojumi, ragaviņu braucieni, orientēšanās.

Pašvaldība	Mērķauditorija	Piemēri
Dagdas novads	Novada iedzīvotāji	1)Vingrošana sievietēm, novuss, galda teniss, volejbols, futbols, florbols. Treniņi dažādos sporta veidos un sacensību organizēšana; 2) "EKO pēcpusdiena": Savākti atkritumi gar ceļa malu. Jaunieši sacentās savā starpā dažādu eko uzdevumu veikšanā: „atkritumu savākšanā", eko „mājas" celšanā, „naudas" pelnīšanā ekoloģijai, veiklības un spēka pārbaudē un stafetē; 3) Starptautiskā jauniešu vasaras nometne "HEALTHY LIFESTYLE AND ECOLOGY: Interreg V-A Latvijas – Lietuvas pārrobežu sadarbības projekta ietvaros astoņu dienu garumā nometnes dalībnieki pilnveidoja prasmi sadarboties, strādāt komandā, mācīties būt atbildīgam, domāt un darboties veselīgi un radoši, izzināt sevi un dabu, rūpēties par pilsētvides, vides un savu veselību, lietderīgi un aktīvi pavadīt brīvo laiku.
Daugavpils novads	Bērni, jaunieši	1) Putras nedēļa Lāču pamatskolā; 2) Meteņu diena Kalupes pamatskolā (ragaviņas, virves vilkšana, spilvenu kaujas).
Daugavpils pilsēta	Pilsētas iedzīvotāji	1) Eiropas sporta nedēļa 2018; 2) Pasākums "Zobu fejas padomi"; 3) Pasaules sniega diena 2018
Dobeles novads	Novada iedzīvotāji	1) Veselīga uztura nodarbības; 2) Nometnes (2.-4. klase; 5.-6. klase): nūjošana, vingrošana, velobraucieni, pārgājieni, uztura nodarbības, mūzikas, mākslas nodarbības.
Garkalnes novads	Novada iedzīvotāji	1) Nūjošanas grupa; 2) vingrošanas nodarbības senioriem; 3) peldētprasmes apmācība 4.klasei.
Gulbenes novads	Novada iedzīvotāji	1) Novada senioru sporta svētki - komandās (nūjošana, pludmales volejbols ar lielo bumbu, basketbola un florbola metieni, tēju atpazīšana, braukšana ar laivu, naglas sišana bluķī, šaušana pa bundžām, orientēšanās un stafete; 2) Bānīša kauss 2018 jeb Apsteidz tvaiku (riteņbraukšanas sacensības 49-50km un 14km distancēs pa asfalta un lauku ceļu segumu, veselības sporta popularizēšana, kā arī labās prakses piemērs sadarbībai starp pašvaldībām); 3)"Izzini dabā!" - atrašanās dabā un izziņas process tiek apvienots ar fiziskajām aktivitātēm, pildot dažādus uzdevumus (klasesbiedra izšūpināšana, mīklas atminēšana,

Pašvaldība	Mērķauditorija	Piemēri
		vietas atrašana, utml.).
Iecavas novads	Novada iedzīvotāji	1) Eiropas Veselības nedēļa Iecavas novadā 2018 (dažāda veida fiziskās aktivitātes visas nedēļas garumā); 2) Eiropas sporta nedēļa Iecavas novadā 2018 (pasākumu plāns: http://iecava.lv/files/pasvaldiba/veselibasveicinasana/2018/BeActive_PPlans.pdf)
Jaunjelgavas novads	Bērni un jaunieši	1) mini florbols - komandu sacensības; 2) nakts volejbols - komandu sacensības, piedaloties komandām arī no citiem novadiem.
Jaunpils novads	Novada iedzīvotāji	Skriešanas un nūjošanas seriāls "Kartavkalnu apļi" - divas dažāda garuma trases (konkrētā laikā jānoriņķo maksimāli daudz apļu).
Jelgavas novads	Novada iedzīvotāji	1) Jelgavas novada vasaras sporta svētki: dažādas sporta spēles komandās un individuāli (ir šādi svētki arī ziemā); 2) Latvju pirts un Veselības festivāls 2018: pasākums par un ap pirti un veselīgu dzīvesveidu (lekcijas, meistarklases, darbnīcas, diskusijas, utt.)
Jēkabpils novads	Novada iedzīvotāji	1) Senioru aktīvās atpūtas diena - nūjošanas nodarbības, fizioterapeita konsultācijas un VV aktivitātes (bez iepriekšējās fiziskās sagatavotības); 2) Novada sporta svētki - komandu un individuālās sacensības.
Jēkabpils pilsēta	Pilsētas iedzīvotāji	Tautas sporta koptreniņi - 'Kustību prieks'.
Jūrmalas pilsētas pašvaldība	Novada iedzīvotāji	1) Veselību veicinošu pakalpojumu komplekss senioriem; 2) Bezmaksas sabiedriskais transports viesiem pašvaldības iedzīvotājiem; (vairāk skat.anketā).
Kandavas novads	Jaunieši	1) Lekcijas skolās par reproduktīvo veselību; 2) Atkarību profilakse.
Kārsavas novads	Novada iedzīvotāji	1) Nakts sēņošanas festivāls "Ejom bakout"; 2) Mājražotāju tirdziņi, veicinot veselīgu un bioloģiski tīru pārtikas produktu lietošanu uzturā.
Kokneses novads	Novada iedzīvotāji	1) Peldēt apmācības nodarbības bērniem; 2) Sporta svētki pagastos.
Krāslavas novads	Novada iedzīvotāji - seniori; topošie un jaunie vecāki.	1) Senioru skola; 2) Krāslavas Māmiņu kluba darbība.
Krimuldas novads	Novada iedzīvotāji	1) Badmintona turnīrs Lēdurgā.
Krustpils novads	Novada iedzīvotāji	1) Eiropas sporta nedēļas pasākumi; 2) Laivu orientēšanās pasākums atpūtas vietā "Daugmales".

Pašvaldība	Mērķauditorija	Piemēri
Kuldīgas novads	Ģimenes ar bērniem, seniori	1) Kuldīgas velofestivāla pasākums "Velonakts" 26.05.2019.; 2) Nodarbību cikls – veselības darbnīcas "Vecajā rātsnamā".
Liepājas pilsēta	Pilsētas iedzīvotāji, uzņēmumu darbinieki	1) Biroja vingrošana (35 uzņēmumi, ap 470 nodarbināto) - 1h gara vingrošanas nodarbība uzņēmumā uz vietas; 2) Ziemas peldēšanas koptreniņi (40-70 cilvēki vienā treniņā) - iepazīstināšana ar ziemas peldēšanas pamatprincipiem; ieguvumiem).
Līvānu novads	Novada iedzīvotāji	1) Nodarbības atkarību mazināšanai.
Lubānas novads	Novada iedzīvotāji	Ģimeņu sporta diena.
Ludzas novads	Novada iedzīvotāji	1) Pavasara skrējiens; 2) Veloorientēšanās sacensības.
Mazsalacas novads	Novada iedzīvotāji	Slēpošanas trases uzturēšana, apsaimniekošana.
Mārupes novads	Novada iedzīvotāji	Sporta svētki, velobraucieni, sporta centra pasākumi, SPKC materiālu izplatīšana, fitnesa nodarbības, u.c. pasākumi ESF 9.2.4.2. ietvaros.
Mērsraga novads	seniori, bērni	ārstnieciskā vingrošana senioriem; programma "Piens un augļi skolai".
Neretas novads	Novada iedzīvotāji	Vingrošanas nodarbības.
Nīcas novads	Pašvaldības darbinieki; novada iedzīvotāji	1) Darba vietas novērtēšana un iekārtošana darba aizsardzības jomā; 2) Zero Waste dzīvesveids.
Ogres novads	Novada iedzīvotāji	1) Vingrošanas nodarbību cikli; 2) Regulāras nūjošanas nodarbības.
Olaines novads	Novada iedzīvotāji	1) Krosa skrējiens "Olaines apļi"; 2) Fitnesa un veselības diena.
Ozolnieku novads	novada iedzīvotāji	1) velotūre - izbrauciens ar velosipēdu, kā arī uztura meistarklase; 2) Ozolnieku sporta spēles 2019 (dažādi sporta veida, disciplīnas).
Pārgaujas novads	Novada iedzīvotāji	1) "Joga - pamodina un pozitīvi uzlādē".
Pļaviņu novads	Novada iedzīvotāji	1) Neatkarības dienas velobrauciens; 2) Dambja skrējiens.
Preiļu novads	Novada iedzīvotāji	1) Pludmales volejbols Preiļos vasaras sezonā; 2) Līgu un Jāņu atklātais vieglatlētikas čempionāts (veteāniem); 3) Orientēšanās sacensības "Papardes ziedu meklējot".
Priekuļu novads	Novada iedzīvotāji	1) Eiropas mobilitātes nedēļas pasākumi - "Pārvietojies gudri!"; 2) Nodarbības "Iecietības stundiņa" par vienaudžu savstarpējo vardarbību"; 3) Veselīgs uzturs bērnu dārzā un mājās; Veselīgā uztura piramīda.

Pašvaldība	Mērķauditorija	Piemēri
Raunas novads	Skolēni, pedagogi, bērnu vecāki	Informatīvās dienas izglītības iestādēs par traumatismu.
Rēzeknes novads	Novada iedzīvotāji	1) Sporta dienas novada teritorijā (ziema/vasara); 2) Skrējieni.
Riebiņu novads	Novada iedzīvotāji, bērnu vecāki	1) Vecāku informēšana par datorspēļu ietekmi uz bērnu; 2) Pēterdienas netradicionālās sporta spēles.
Rīgas pilsēta	Pilsētas iedzīvotāji	1) Interaktīvās nodarbības Rīgas vispārizglītojošos skolu 5.-12. klašu skolēniem par traumatisma profilaksi; 2) Rīgas domes Satiksmes departaments ik gadu organizē Rīgas velonedēļu; 3) Eiropas mobilitātes nedēļa; 4) Lekcijas vecākiem “Kā runāt ar bērnu par reproduktīvās veselības jautājumiem?”.
Rojas novads	Novada iedzīvotāji	1) Nūjošanas grupu nodarbības; 2) Nodarbības "Veselīgs uzturs bērniem".
Ropažu novads	Novada iedzīvotāji	1) "Ropaži skrien 100"; 2) Orientēšanās piedzīvojums ģimenēm "Bajāri Tophy"; 3) Velobrauciens "Ar VELO pa novadu"; 4) "Katram savu kilometru".
Rucavas novads	Novada iedzīvotāji	Rucavas novada sporta spēles.
Rugāju novads	Novada iedzīvotāji	Ģimenes diena 2018 - dažādas sportiskas aktivitātes.
Rundāles novads	Novada iedzīvotāji	Vasarā - sporta spēles, ģimenes dienas pasākumi; ziemā - sporta spēles, makšķerēšana, hokejs, galda spēles, aerobika.
Salas novads	Novada bērni un jaunieši	Velobrauciens pa Salas novadu.
Saldus novads	Novada iedzīvotāji	Rozentāla skriešanas svētki.
Saulkrastu novads	Bērni	1) sporta diena bērniem (ar dažādām sporta spēlēm un disciplīnām); 2) Eiropas sporta nedēļa - projekts (rīta rosme izglītības iestādēs, dažādu sporta veida apgūšana, uztura speciālistu konsultācijas, utt.); 3) svētki kopā ar Mākslu un medicīnu - gleznu izstāde slimnīcas pagalmā, kā arī iespēja bez maksas noteikt cukura un holesterīna līmeņus, saņemt alergologa, terapeita un uztura speciālista konsultācijas, noteikt ĶMI, iepazīties ar aktualitātēm medicīnā; 4) orientēšanās sacensības "Saulkrastu balva 2018" un "Kāpas kausi 2018"
Sējas novads	Novada iedzīvotāji	Novada sporta spēles.
Siguldas novads	Novada iedzīvotāji	Finansiāli un organizatoriski tiek atbalstīti 50 sporta un aktīvā dzīvesveida veicināšanas

Pašvaldība	Mērķauditorija	Piemēri
		pasākumi.
Skrīveru novads	Novada iedzīvotāji	1) Olimpiskā diena; 2) Skrīveru senioru sporta diena 2018
Smiltenes novads	Novada iedzīvotāji	Projekta "Āra vingrošanas trenažieru iegāde un uzstādīšana Launkalnē".
Stopiņu novads	Novada iedzīvotāji	1) Ģimeņu sporta svētki; 2) Lielā sporta diena; 3) ziemas sporta spēles – nobrauciens ar Vučko; 4) Ulbrokas ezera regate; 5) džudo turnīrs; 6) pavasara un rudens kross; 7) sniega volejbols; 8) nakts volejbols.
Talsu novads	Sociālā riska grupu pārstāvji	1) Atbalsta grupa atkarīgām un līdzatkarīgām personām; 2) "Veselība kā resurss" - pašaprūpes prasmju apguve sociālā riska personām (ēdienu gatavošanas nodarbības, iepirkšanās prasmju apguve, dabas velšu izmantošana, utt.)
Tukuma novads	Novada iedzīvotāji	1) Tukuma 3.psk.sporta halles izbūvēšana; 2) Tukuma mākslīgā futbola laukuma seguma nomaiņa; 3) iesaiste projektā "Robust" (projekts tikko sākts un nav vēl zināmas aktivitātes, bet paredzams, ka būs saistība ar veselīgu uzturu)- mērķis, lai vairāk lietotu uzturā vietējos augļus un dārzeņus; 4) HPP darbība; 5) tiek nodrošināts darbinieks, kurš strādā ar riska grupām, t.sk., atkarību profilakses jautājumos; 6) patversmē tiek organizētas grupas, kurās tiek apskatīti ar atkarībām saistītie jautājumi; 7) sociālā dienesta organizētas lekcijas jauniešiem par seksuālās un reproduktīvās veselības jautājumiem.
Valmieras pilsētas pašvaldība	Pilsētas iedzīvotāji	1) Publiska lekcija - saruna "Mēs esam tas, ko mēs ēdam"; 2) Publiska lekcija - tikšanās ar fitoterapeitu Artūru Tereško.
Vārkavas novads	Novada iedzīvotāji	1) "Vārkavas bezceļi", ikgadējs orientēšanās pasākums; 2) Aktīvās atpūtas pasākums "Katram savu kilometru!".
Vecpiebalgas novads	novada iedzīvotāji, t.sk. seniori	1) Pārgājiens senioriem "4 gadalaiki" - ciklisks pasākums, 5 pārgājieni katrā gadalaikā; nūjošana. Pārgājiena ietvaros tiek apmeklētas

Pašvaldība	Mērķauditorija	Piemēri
		arī bioloģiskās saimniecības; 2) Peldbaseina apmeklējumi, 1h 2x mēnesī (ar pirti, ūdens masāžu).
Ventspils novads	Novada iedzīvotāji	1) Ikgadējais skrējiens Piltenē (nūjošana, bērnu skrējiens, 5 un 10km distances); 2) Vasaras sporta spēles pie Usmas ezera - pašvaldībā strādājošajiem un viņu ģimenes locekļiem.
Ventspils pilsēta	Pilsētas iedzīvotāji	Eiropas sporta nedēļas pasākumi.
Viesītes novads	bērni	1) Vingrošanas nodarbības PII Zīlīte (stājas uzlabošanai); 2) Atkarību mazināšanas pasākumi Rites pamatskolā (gan lekcijas vecākiem, gan lekcijas/ pasākumi skolēniem dažādās vecuma grupās).
Viļakas novads	novada iedzīvotāji	1) Velosacensības - apkārt Viļakas ezeram; 2) Kausa izcīņa minifutbolā.

7.pielikums. Pašvaldību piemēri veselīgas apkārtējās vides veidošanā.

Pašvaldība	Mērķauditorija	Piemēri
Aglonas novads	Bērni	Rotaļu laukuma izveide mērķprogrammas "Ģimeņu atbalsta projektu konkurss pašvaldībām sadarbībā ar NVO" ietvaros.
Aizputes novads	Novada iedzīvotāji	1) Skaņu radošu vides objektu izgatavošana un uzstādīšana Cīravas Mežaparkā; 2) "Dabas tūrisma infrastruktūras izveidošana Kazdangas parka teritorijā".
Alsungas novads	Seniori, bērni, skolēni	1) Projekts "Senioru un bērnu aktīvās atpūtas parka izveide; 2)Radoši pētniecisko aktivitāšu centrs Alsungas vidusskolā - "Priecīgo praktiķu skola".
Alojas novads	Novada iedzīvotāji - bērni un jaunieši	1) Atpūtas vietu izveide projekta "Zaļais dzelzceļš" ietvaros, soliņu uzstādīšana Alojas pilsētā; 2) Āra trenažieru laukumu uzturēšana un labiekārtošana Alojas pilsētā un Ozolmuižas ciemā; 3) Foto - orientēšanās pārgājiens "Apkārt Alojai" projekta "Cūkmena detektīvi" ietvaros; 4) Dalība pasākumā "Zemes stunda"; 5) Alojas Ausekļa vidusskolas pārbūve un apkārtnes labiekārtošana (t.sk., piemērošana personām ar īpašām vajadzībām).
Alūksnes novads	Novada iedzīvotāji	ESF projekta 5.4.1.1. ietvaros Veclaicenē izveidota un sakārtota infrastruktūra - skatu tornis, atpūtas un dabas izziņas veicinoši pieturas punkti, veselības takas un maršruti, informatīvi stendi, mobilā aplikācija, u.c.
Amatas novads	Novada iedzīvotāji	1) Projekts "Meža izziņas parka izveide Spārē" (izbūvēts serpentīna ceļš, uzstādītas informatīvas plāksnes); 2) projekts "Green Railway": posms Ieriķi - Gulbene, kas izmantojams visu gadu nūjošanai, velobraukšanai, pārgājieniem, slēpošanai, utml.
Apes novads	Novada iedzīvotāji	1) Lauku ceļa seguma nomaiņa, asfaltēšana; 2) Velomaratonu organizēšana, maršrutu uzturēšana; 3) Bērnu rotaļu laukumu izbūve. 4) Dabas taku papildināšana ar jauniem elementiem; 5) Izglītības iestādēs jauna inventāra iegāde;
Auces novads	Novada iedzīvotāji	1) Sporta stadiona rekonstrukcija pie Auces vidusskolas; 2) Multifunkcionāla veloparka izveide Auces pilsētā.
Ādažu novads	Novada iedzīvotāji	1) Automašīnu stāvlaukums pie slimnīcas; 2) Rotaļu un aktīvās atpūtas laukums Garkalnes

Pašvaldība	Mērķauditorija	Piemēri
		ciema sporta laukuma teritorijā u.c. (vairāk skat. anketā).
Balvu novads	Novada iedzīvotāji	1) Skeitparks Balvos; 2) Fizioterapeita kabinets.
Beverīnas novads	Bērni, jaunieši	Veloparka izbūve Mūrmuižas ciemā (unikāla velotrase, kuru var izmantot gan ar velosipēdu, gan skrejriteni un skrituļdēli, utt.).
Carnikavas novads	Novada iedzīvotāji	1) Carnikavas promenādes izveidošana; 2) Dabas taka izveide Garciemā.
Cesvaines novads	Seniori	Āra trenažieru papildināšana.
Cēsu novads	Novada iedzīvotāji	1) Bērniem droša seguma izveide rotaļu laukumos traumatisma mazināšanai; 2) Veselības takas izveide ar āra, no koka veidotiem trenažieriem.
Dagdas novads	Novada iedzīvotāji, t.sk., bērni un jaunieši	1) EKO DIENA – nolietoto elektroiekārtu vākšanas diena sadarbībā ar atkritumu apsaimniekotāju (mikroautobusa izbraukums pa dažādām novada vietām); 2) Sporta un atpūtas laukuma labiekārtošana Andzeļu ciemā; 3) „Bērnu kustībai un lustībai” - rotaļu laukuma ierīkošana Konstantinovas pagasta centrā pie daudzdzīvokļu mājas, kā arī izveidots jauns rotaļu laukums Alejas ielas 22 pagalmā; 4) Asfalta spēļu iegāde brīvā laika pavadīšanas aktivitāšu dažādošanai (liela izmēra āra spēles “Cirks”, “Riču-raču”, “Samezglojies”, “Domino”); 5) Daudzdzīvokļu mājas Asūnes ielā 2, Dagdā kāpņu telpu ieejas durvju nomaiņa.
Daugavpils novads	Novada iedzīvotāji	1) Rotaļu laukuma ierīkošana 5 novada pagastos; 2) Āra trenažieru uzstādīšana Kalupes pagastā.
Daugavpils pilsēta	Pilsētas iedzīvotāji	1)Daugavpils pilsētas teritorijas labiekārtošana; 2) Atkritumu šķirošanas tēmas aktualizēšana jauniešu vidū, piedaloties Erasmus + jauniešu apmaiņas projektā “Get new habits”.
Dobeles novads	Novada iedzīvotāji	Bērnu un jauniešu laukumu izveide dažādās vietās novadā.
Garkalnes novads	Novada iedzīvotāji	Veloceliņa pagarinājuma izbūve.
Gulbenes novads	Novada iedzīvotāji, t.sk., bērni	1) Rotaļu laukumu atjaunošana, jaunu izveide daudzdzīvokļu māju pagalmos; 2) Veloceliņa tīkla plānošana un izveide (pilnveidošanas stadijā).
Iecavas novads	Novada iedzīvotāji	Iecavas veselības centra teritorijas labiekārtošana (pandusi, stāvlaukumi,

Pašvaldība	Mērķauditorija	Piemēri
		apzaļumošana, utt.).
Jaunjelgavas novads	Novada iedzīvotāji	Jaunjelgavas - Meža ielas rekonstrukcija.
Jaunpils novads	Novada iedzīvotāji	Jaunpils vidusskolas stadiona pārbūve..
Jelgavas novads	Novada iedzīvotāji	1) Lielgabarīta atkritumu izvešana visā novada teritorijā; 2) Lielplatones pagastā iekārtota trenažieru zāle, kā arī Glūdas un Zaļenieku pagastos - iegādāti un izvietoti āra trenažieri.
Jēkabpils novads	Novada iedzīvotāji, t.sk., bērni	1) Bērnu rotaļu laukumu uzlabošana un jaunu izveide Zasas un Ābeļu pagastos; 2) J.Akuratera daiļrades takas izveide Ābeļu pagastā.
Jēkabpils pilsēta	Novada iedzīvotāji	Jēkabpils Meža parka iekārtošana.
Kandavas novads	Novada iedzīvotāji	1) Trokšņa mazināšana kartinga trasē; 2) Skvēru un parku labiekārtošana.
Kārsavas novads	Novada iedzīvotāji	1) Velomaršruts "Sajust Aizgāršu"; 2) Bērnu laukumu teritorijas labiekārtošana.
Kokneses novads	Novada iedzīvotāji	1) Bērnu rotaļu laukuma izveide pie Kokneses Ģimeņu atbalsta centra; 2) Apgaismojuma ierīkošana Koknese parkā.
Krāslavas novads	Novada iedzīvotāji	1) Krāslavas pilsētas stadiona pārbūve; 2) Baskāju takas izveide PII "Pīlādzītis" teritorijā.
Krimuldas novads	Novada iedzīvotāji	Āra trenažieru uzstādīšana pie Krimuldas vidusskolas.
Krustpils novads	Novada iedzīvotāji	Projekts "Antropogēno slodzi mazinošas infrastruktūras izbūve un atjaunošana dabas parkā "Laukezers".
Kuldīgas novads	Novada iedzīvotāji	1) Projekts “Pārventas parka pastaigu takas izveidošana, Pārventas parks, Kuldīga, Kuldīgas novadā”; 2) Pasākuma/aktivitātes nosaukums Projekts “Gājēju un velobraucēju tilts pāri Riežupei” (Rumbas pagastā, Kuldīgas novadā).
Liepājas pilsēta	Novada iedzīvotāji	1) Dabas takas izveide Zirgu salā, pie Liepājas ezera; 2) Apstiprināta programma bērnu rotaļu laukumu izveidei pilsētas mikrorajonos
Līvānu novads	Novada iedzīvotāji	1) Labiekārtota Grīvas meža funkcionālā trase.
Lubānas novads	Novada iedzīvotāji	Eiropas mobilitātes nedēļa - Velo celiņu, distanču slēpošanas trašu un pārgājiena taku izveide, maršrutu plānošana.
Ludzas novads	Novada iedzīvotāji	1) Gaismas dārza ierīkošana; 2) Skolas stadiona rekonstrukcija.

Pašvaldība	Mērķauditorija	Piemēri
Mazsalacas novads	Novada iedzīvotāji	*Zaļā dzelzceļa* projekta 8km maršruta izveide novadā.
Mārupes novads	Novada iedzīvotāji	1) Turpinās trokšņu monitorēšana; 2) Jaunu centralizētās ūdensapgādes un kanalizācija atzaru izbūve; 3) Esošās satiksmes pārplānošana un ceļu uzturēšana; 4) Elektromobiļu izmantošana pašvaldības vajadzībām; 5) Atkritumu šķirošanas ieviešana; 6) Energoefektivitātes atbalsts.
Mērsraga novads	Novada iedzīvotāji	Gājēju celiņa uz jūru izveidošana pludmalē; aktīvās atpūtas zāles izbūve; āra trenažieru uzstādīšana pie vidusskolas; dalība projektā "Pārgājienu maršruts gar Baltijas jūras piekrasti Latvijā un Igaunijā"
Neretas novads	Novada iedzīvotāji	Atkritumu šķirošana.
Nīcas novads	Novada iedzīvotāji	1) Mērķtiecīga sabiedrības informēšana par atkritumu šķirošanu; 2) Pirmsskolas teritorijas labiekārtošana.
Olaines novads	Novada iedzīvotāji	1) Dabas takas izveide apkārt Līdumu karjerām; 2) Pašvaldību labie darbi parkos Latvijas simtgadei.
Pārgaujas novads	Novada iedzīvotāji	Dabas infrastruktūras atjaunošana GNP pie Sarkanajām klintīm.
Pļaviņu novads	Novada iedzīvotāji	1) Slēpošanas un biatlona sporta bāzes "Jankas" labiekārtošana; 2) Pļaviņu atklātā peldbaseina labiekārtošana.
Priekuļu novads	Novada iedzīvotāji	1) Elektromobila izmantošana Priekuļu novada pašvaldības darbā; 2) Apgaismojuma izbūve un uzturēšana uz Cēsu - Priekuļu veloceliņa.
Raunas novads	Novada iedzīvotāji	Veselības takas pilnveidošana ar tematiskiem elementiem.
Rēzeknes novads	Novada iedzīvotāji	Atpūtas zonas un apkārtnes, skolu un pirmsskolas iestāžu labiekārtošana, ceļu uzlabošana, pludmales un parku tīrīšana pagastu apvienību teritorijās.
Riebiņu novads	Novada iedzīvotāji	1) Informatīvo stendu uzstādīšana pie ūdenstilpnēm; 2) Ozolu stādīšana novada pagastos.
Rīgas pilsēta	Pilsētas iedzīvotāji	1) LIFE CoHaBit – Piekrastes biotopu aizsardzība dabas parkā „Piejūra” (NATURA 2000 vieta); 2) Dabas teritoriju un pilsētas apstādījumu uzturēšana un labiekārtošana;

Pašvaldība	Mērķauditorija	Piemēri
		3) Rīgas pilsētas gaisa kvalitātes uzlabošanas rīcības programmā ietverto pasākumu izpilde; 4) Trokšņa un piesārņojuma samazināšana pašvaldībā; 5) Integrēta lietusūdens pārvaldība (iWater).
Rojas novads	Novada iedzīvotāji	1) Aktīvās atpūtas takas izveidošana; 2) Atpūtas vietu un soliņu izvietošana pašvaldības teritorijā; 3) Izbūvēta un labiekārtota teritorija semināru un atpūtas pasākumu organizēšanai ārpus telpām – brīvā dabā.
Rucavas novads	Pašvaldības darbinieki	Pašvaldības darbinieku talka.
Rugāju novads	Novada iedzīvotāji	Zaļā dzelzceļa projekta posma izveide novadā.
Salas novads	Novada iedzīvotāji	1) Veselības darbnīca Birzītes parkā; 2) Bērnu atpūtas laukuma iekārtošana un sporta inventāra iegāde Sēlijas ciemā.
Saldus novads	Novada iedzīvotāji	PII "Īkstīte" ēkas fasādes vienkāršota atjaunošana.
Saulkrastu novads	Novada iedzīvotāji	Projekts "Baudi saulrietu visos gadalaikos" - saulrieta takas labiekārtošana, uzstādot 38 jaunus soliņus; ielu izbūve/ rekonstrukcija.
Sējas novads	Novada iedzīvotāji	Rotaļu laukums Murjāņos ar 7 aktīvās atpūtas elementiem.
Siguldas novads	Novada iedzīvotāji	Velo ielas un velo joslu projekta izstrāde.
Skrīveru novads	Novada iedzīvotāji	A.Upīša vidusskolas stadiona - sporta kompleksa rekonstrukcijas pabeigšana.
Smiltenes novads	Novada iedzīvotāji	1) Projekts "Mācību vides uzlabošana Smiltenes vidusskolā"; 2) "Veselības diena" Launkalnē; 3) Pasākums "Drošas riteņošanas diena"; 4) Eiropas mobilitātes nedēļa; 5) Aktīvās atpūtas disku golfa laukuma izveidošana Palsmanes internātpamatskolas apkaimē; 6) Projekts "Kopēja metodika ilgtspējīgas enerģētikas un klimata rīcības plānu attīstībai Eiropas pašvaldībās".
Talsu novads	Novada iedzīvotāji	1) Talsu ģimnāzijas sporta laukuma pārbūve; 2) Talsu novada Tiņģeres brīvdabas estrādes būvniecība.

Pašvaldība	Mērķauditorija	Piemēri
Tukuma novads	Novada iedzīvotāji	1) Tukuma 3.vsk.sporta halles izbūvēšana; 2) Uzsākta PII ""Pasaciņa" rekonstrukcija; 3) Pieņemts konceptuāls lēmums par Porziņģa āra basketbola laukuma izbūvi; 4) Uzsākta Kurzemes ielas rekonstrukcija (+veloceliņš); 5) Daudzdzīvokļu māju rekonstrukcija, lai samazinātu CO2 izmešus; 6) Ūdenssaimniecības un kanalizācijas tīklu paplašināšana; 7) Veloceliņu izbūve Stacijas un Dāņu ielā; 8) Sporta laukuma izveide Zentenē.
Valmieras pilsētas pašvaldība	Pilsētas iedzīvotāji	1) Ielu pārbūves un būvprojektu izstrāde; 2) Gaujas krasta sakopšana un atpūtas vietu izveide.
Varakļānu novads	Novada iedzīvotāji	Ielu seguma nomaiņa (asfaltēšana) un ielu apgaismošana.
Vārkavas novads	Novada iedzīvotāji	Brīvdabas un aktīvās atpūtas parka "Vecvītoli" teritorijas labiekārtošana.
Ventspils novads	Novada iedzīvotāji	1) Kājāmgājēju maršruta gar jūru labiekārtošana, uzstādot liela izmēra norādes; 2) Bērnu rotaļu laukumu labiekārtošana pie PII Popes, Puzes un Vārves ciemos.
Ventspils pilsēta	Pilsētas iedzīvotāji	1) Aktīvās atpūtas objektu izveidošana; 2) Ventspils 1.pamatskolas sporta laukuma teritorijas labiekārtošana.
Viesītes novads	Novada iedzīvotāji	1) Aktīvās atpūtas vietas labiekārtošana Elkšņu ciemā; 2) PII “Zīlītei” daļa teritorijas aprīkota ar jaunu nožogojumu.
Viļakas novads	Novada iedzīvotāji	1) Vides objekta - strūklakas - izveide; 2) Āra trenažieru uzstādīšana un bērnu rotaļu laukuma sakārtošana.